

kk 64. /hirjegyzék... 1. folyt./bzs

40. űrhajósok - 2.
41. smith-nkomo találkozó - a zapu cáfolata
42. újabb vádemelés thorpe ellen
43. a világbéke napja
44. ndnsz-felhívás
45. chile—kína
46. afrikai hírek
47. holland kp - enyhülés
48. rövid hírek
 bonn: foglalkozási tilalom
 madrid: andreotti
 beirut: légügyi egyezmény
 párizs: repülésirányítók sztrájkja
49. pugwash - 2.
50. vietnam - nemzeti ünnep
51. vietnam - nemzeti ünnep - 2.
52. arafat - le monde
53. nicaragua - 2.
54. lengyelország - évforduló
55. salem
56. kuba
57. szovjet-szíriai közös közlemény
58. laoszi miniszterelnök-helyettes
59. hírek csehszlovákiából
60. skandináv külügyminiszterek
61. rövid hírek
 moszkva: görög nagykövet
 luanda: unita-támadás
 bukarest: portugál küldöttség
 genf: menuhin - baleset
 dacca: új párt
 london: nukleáris egyezmény
 moszkva: szakszervezeti küldöttség
62. vadzspaji - bejelentés
63. két latin-amerikai hír
64. hirjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pirityi sándor, bochkor jeno,
németh gyula, barabás miklós

21.57/bzs

Nm 22.07

- 58 -

60.010/x

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. szeptember 2., szombat

kk i. várnató

gr/pg pi

h a n o i:

m o s z k v a:

v a r s ó:

v á r n a t:

m a n a g u a:

/mti/

1978. szeptember 2./mti/

vietnam ^{m/} nemzeti ünnepe

a szaljut-6 programja

sipraseuth tárgyalásai

pugwash-konferencia

nicaraguai helyzet

-. -

-1-

07.20/pg

Nm 2.50

kk 2. lipcsei vásár

ko/gz/pg pi

b e r l i n, 1978. szeptember 2.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a nemzetközi gazdasági együttműködés erősítése és a műszaki haladás támogatásának gondolata jegyében nyitja meg kapuit vasárnap reggel a lipcsei vásár, a világ legnagyobb szakvására. az idei őszi vásáron 47 ország és nyugat-berlin mintegy 6 ezer kiállítója vesz részt, s mintegy 100 országból várnak vendégeket, ipari, műszaki és kereskedelmi szakembereket, a szeptember 10-ig nyitvatartó vásáron a fő hangsúlyt ezúttal a beruházási és közfogyasztási cikkek kapják.

a vásár hármasként célja, hogy elősegítse a nemzetközi gazdasági együttműködésben nagymértékben érdekelt német demokratikus köztársaság üzletkötéseit, tükrözze az egyes szocialista országoknak és a szocialista országok gazdasági integrációjának fejlődését, és ösztönözze a kelet-nyugati kereskedelmet, a békés egymás mellett élés gyakorlatának erősödését. a legnagyobb kiállítási anyaggal ennek megfelelően az ndk lép fel; a házigazda ország 2.800 vállalata összesen 52 ezer termékkel jelentkezik, amelyek mintegy harmada újdonság vagy korszerűsített cikk. a legnagyobb külföldi kiállítás a hagyományoknak megfelelően a szovjetunió, amely export-cikkeinek rendkívül széles skáláján kívül ezúttal külön bemutatja a mohácsi szovjet-köztársaság fejlődését, gazdaságát. a vásáron kiállító szocialista országok között szerepel a kgst valamennyi tagországa, s képviselteti magát 11 fejlődő, 24 fejlett tőkés ország és nyugat-berlin gazdasága. a vásár kereskedelmi jellegét hangsúlyozza, hogy azon 24 tőkés nagybank is jelen van.

szocialista

/folyt. köv./

07.30/pg

Nm 7.85

-2-

kk 2./ lipcsei...folyt./pg

a magyar gazdaság a magyar-ndk külgazdasági együttműködés megkülönböztetett súlyának megfelelően nagy területen, széles áruválasztékkal lép fel lipcsében. a magyar külkereskedelem arra törekszik, a vásáron, hogy vállalatunk minél nagyobb mennyiségben kössenek üzleti szerződéseket az 1979-es évre. ezt a forgalom már elért nagy értéke - 1978-ban 1,3 milliárd rubel - és a mindkét fél által kifejezésre jutott dinamikus továbbfejlesztési igény egyaránt szükségessé teszi. az 1976-80-as magyar-ndk hosszúlejáratú árucsereforgalmi egyezmény elő is írja a forgalom, valamint a termelési kooperáció és a szakosítás további bővítését a jövő esztendőben.

26 külkereskedelmi vállalatunk mintegy 180 gyártó vállalat képviselőjében több mint 3 ezer négyzetméter területen állít ki, mindenekelőtt fogyasztási cikkeket, mezőgazdasági termékeket, textiliákat, háztartási felszereléseket, gépeket, céljarműveket, garázs felszereléseket, gyógyászati cikkeket, vegyipari berendezéseket, iskolai szemléltető eszközöket stb. a magyar termékek közül több jelöltje a lipcsei vásár rangos aranyérmének.

a vásár gyakorlatának megfelelően mintegy 70 szakmai előadáson és vitán ismerkednek meg a szakemberek - többek között magyar résztvevőkkel - számos új termékkel és technológiával a textilipar, az agrokémia, a közúti járművek, a gyógyászat és a fafeldolgozás területén. ezekben a napokban rendezik meg a iii. nemzetközi katalizátor szimpóziumot.

ugyancsak vasárnap nyílik meg és szeptember 24-ig tart lipcsében a világ legszebb könyvei című nemzetközi kiállítás, amelynek kiemelt témája az idén a természettel foglalkozó könyvek bemutatása. a kiállításon gazdag anyaggal szerepel a magyar könyvkiadás is.

-.-

-3-

07.40/pg

Nm 8.00

kk 3. körmőci aranydukát iv. károly emlékére

07.45/pg p r á g a, 1978. szeptember 2./mti/

iv. károly német-római császár /i. károly néven cseh király/ hatálanak 600. évfordulója alkalmából különleges emlék-pénz-érméket, korhű aranydukátokat bocsát ki a csehszlovák kormány rendelkezése alapján a körmőcbányai /kremnicai/ állami pénzverde. a szlovákiai üzem már több mint 600 éve működik, s az itt annakidején vert aranydukát századokon át európa egyik legkeresettebb pénzfajtája volt, a „körmőci arany”, pedig szinte egyértelmű fogalom a megbízható pénzzel. a mostani érméket az ősi „pénzgyár”, a hagyományos összetételben, 98,6 százalék aranyat és 1,4 százalék rézet tartalmazó ötvözetből készíti, névértékük pedig 1,2,5 és 10 dukát lesz.

az emlékpénzeket élvonalbeli csehszlovák művészek terveztek, így a modern aranydukátok bizonyára szép kivitelük miatt is népszerűek lesznek a világ éremgyűjtőinek körében. a 4 tagú sorozat domborművel felidézük iv. károly korának hangulatát, művészeti stílusát, a nagy király életét és csehország - különösen a birodalma fővárosává tett prága - felvirágoztatásáért kifejtett tevékenységét. bemutatják például az uralkodó egykoru képmásait, címerét, pecsétnyomatát, továbbá a nevéhez fűződő alkotások közül a világhírű prágai károly-hidat és az általa alapított károly-egyetemet. az éremrajzolatok között szerepelnek a mai csehszlovákia hivatalos jelvényei is, érzékeltetve, hogy az ország szocialista rendszere megbecsüli iv. károly emlékét, és életművét haladó hagyományai között tartja számon.

a tervek szerint a körmőcbányai pénzverde idén az egydukátos emlékérméből huszezer, a másik háromból pedig tiz-tizezer darabot hoz forgalomba.

az évforduló alkalmából a prágai várban, az ősi királyi palota példásan helyreállított épületömbjében október végéig nagyszabású emlékkiállítás is látható „iv. károly kora csehszlovákia népeinek történetében”, címmel. a kiállítást, amely többek között közszemlére tették ki a nyilvánosság elé igen ritkán kerülő híres cseh koronaékszereket is, eddig több mint 200 ezer hazai érdeklődő és külföldi turista tekintette meg.

-. -

-4-

07.45/pg
Nm 8-10

kk 4. torrijos nem jelölteti magát az elnökségre

07.50/pg h a v a n n a, 1978. szeptember 2.

torrijos, az mti tudósítója jelenti:

omar torrijos panamai állam- és kormányfő az október 11-én megtartandó közvetett elnökválasztás előkészítésével megbízott 150 törvényhozóval folytatott pénteki tárgyalásán bejelentette: nem kívánja jelöltetni magát az elkövetkező terminusra az elnöki posztra.

az elnök - a jelentés szerint - javaslatot tett utódjára aristides roy közoktatásügyi miniszter személyében. egyidejűleg az ország alelnöke is bejelentette, hogy nem pályázza meg mostanáig betöltött posztját az októberi választáson, amikor a törvényhozás összesen 505 képviselője dönt arról, ki legyen az ország elnöke az elkövetkező hat esztendőre, és szavaz a miniszterelnöknek, és az ország alelnökének személyéről is. torrijos jelenlegi elnök az alelnök tisztére pénteken ricardo de la espina lánt, a panamai nemzeti bank igazgatótanácsa vezetőjét jelölte.

torrijos elnök - akinek jelenlegi politikáját a jelenleg fél-legálisan működő ellenzék minden propaganda manővere ellenére nagy többséggel hagyták jóvá a választók az augusztus hatodikán megtartott nemzetgyűlési választáson /elsősorú többségben elnökpárti törvényhozókat választva abba/, a továbbiakban a nemzeti gárda főparancsnoka kíván csupán maradni. bár a panamai állam- és kormányfő pénteken bejelentett meglepő döntésének mozgatórugójáról semmilyen jelentés, kommentár nem érkezett, ez minden bizonnyal összefüggésben van a választási és közigazgatási reformtervvel, amelyet a panama-csatorna szerződések megkötését követően éppen az elnök-miniszterelnök és köre kezdeményezésére hirdettek, s aminek leglényegesebb mozzanata az alkotmányreform kidolgozása. ez az eredeti elképzelések szerint 1984-re elvezetne a közvetlen elnökválasztások bevezetéséig. párhuzamosan a népi hatalom szerveinek kiépítését tervezték, előre megszabott lépések szerint.

/folyt. köv./

07.50/pg
Nm 8-10

-5-

kk 4./ torrijos..folyt/pg

az augusztus eleji törvényhozói választásokat megelőzően alaposan megelégnék a politikai élet panamában, szót kaptak az addig illegalitásban működő pártok, az elnök-választásokat követően - így szólt a terv - a különböző pártok képviselőinek, valamint a nemzetgyűlés speciális bizottsága tagjainak részvételével megkezdik a konzultációkat a pártok legalizálása, a belpolitikai aktivitás fellendítése, végső soron az alkotmánymódosítás alapvető belpolitikai feltételeinek biztosítása érdekében. az elnökségről leköszönő gerardo gonzález egyébként döntése indoklásául elmondta: energiáit a demokratikus forradalmi párt újjászervezésének kívánja szentelni, olyan pártot, amely a torrijos elnök által megkezdett irányba folytatja politikai tevékenységét.

-.-

kk 5. kamcsatka hőenergiája

ék/pg pi moszkva, 1978. szeptember 2./mti/

a vulkánairól és gejzireiről híres kamcsatka-félsziget ozernovszkij településétől 30 kilométerre új hatalmas hévízelőhelyet tártak fel a geológusok. a próbafurások azt bizonyítják, hogy egy nagyobb hőerőmű ellátásához szükséges energiát rejt magában a föld.

a szovjetunió távol-keleti félszigetén eddig 70 nagyobb termálvíz-forrást tartottak nyilván, amelyek több mint felének vize 100 celsius fok feletti. tíz ilyen hévízforrás ugyanannyi energiát adhat, mint ami 200 ezer tonna kőszén elégetésével halmazható fel. a petropavlovsk-kamcsatszkij vulkanológiai intézet munkatársainak tanulmányai alapján ezért 1967-ben megkezdte működését a pazsetszki 5 megawattos kísérleti-ipari geotermikus hőerőmű. jelenleg egy halkonzervüzemet, egy kolhozot és két nagyobb települést lát el elektromos árammal. a félszigeten azóta több hasonló hőerőmű épült. energiájukat az említetteken kívüli a melegágyi növénytermesztés hasznosítja - friss uborkával, paradicsommal, hagymával és hónaposretekkel látják el a távol-keleti félsziget fővárosának és nagyobb településeinek lakóit.

-.-

-6-

08.00/pg

Nm 8-50

kk 6. béke-világtanács - vietnam

ml/pg pi

helsinki, 1978. szeptember 2./mti/

a béke-világtanács pénteken elítélte kína és kambodzsa vietnám ellen irányuló agresszív magatartását, és szolidaritását fejezte ki a vietnami néppel.

vietnam nemzeti napja alkalmából helsinki-ből küldött üzenetében a béke-világtanács a világ demokratikus dolgozói millióinak nevében forró üdvözlét tolmácsolta vietnam népének. hangsúlyozta, hogy kína és kambodzsa kormányának a vietnami szocialista köztársaság ellen irányuló ismétlődő ellenséges cselekedetei és agresszív politikája nagy mértékben nehezítik a vietnamban folyó újjáépítést és ázsia, sőt az egész világ békéjét fenyegetik./afp/

-.-

kk 7. mexikó - kormánynyilatkozat

b/fkj/pg pi

mexikóváros, 1978. szeptember 2./mti/

mexikó a politikai szuverenitás, gazdasági függetlenség és a társadalmi haladás útját kívánja járni - jelentette ki pénteken jcsé lopez portillo mexikói államfő az ország parlamentje előtt elmondott szokásos évi kormánynyilatkozatában.

mexikó - mondotta portillo elnök - következetesen folytatja eddigi békepolitikáját, támogatja a nemzetközi enyhülést és a leszerelést.

a mexikói kormány külpolitikai tevékenységét jellemezve portillo elnök nagyra értékelte azokat a tárgyalásait, amelyeket idén májusban folytatott a szovjet vezetőkkel moszkvában.

/folyt. köv./

08.10/pg
Nm 8-55

-7-

kk 7./ mexikó...folyt./pg

a mexikói államfő ismétellen kiállt a népek önrendelkezési joga mellett, s ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy hazája problémái nem tartoznak az egyesült államokra.

az ország belpolitikai helyzetét elemezve a mexikói elnök a demokrácia megerősödéseként értékelte kormányának azt a politikai reformját, amely lehetővé tette több politikai párt, többek között a kommunista párt törvényes működését és a választásokon való részvételét. portillo bejelentette, hogy e politika folytatásaként a politikai foglyok szabadonbocsátását elrendelő törvénytervezeten dolgoznak.

a mexikói elnök sikraszállt azért, hogy az ország természeti kincseit - mindenekelőtt a kőolajat és a földgázt - ne adják el alacsony áron a külföldi monopóliumoknak, hanem a mexikói nép javára /például a hazai vegyipar kiépítésére/ használják fel.

portillo elnök bejelentette, hogy a még mindig létező nagybirtokok rovására folytatják a földreformot; a további földosztás révén enyhíteni akarnak az ország egyik leg-súlyosabb belső gondján, a tömeges munkanélküliségen is.
/adn, taszsz/

kk 9. nicaraguai helyzet

ml/pg pi m a n a g u a, 1978. szeptember 2./mti/

a nicaraguai hadsereg pénteken késő este hivatalos közleményben jelentette be, hogy matagalpában véget értek a harcok. mint ismeretes, matagalpát a felkelő diákok több napon át tartották ellenőrzésük alatt, és a várost nicaragua szabad területévé nyilvánították. közben hírügynökségek arról számolnak be, hogy a fővárosban, managuában és a tőle 90 kilométerrel nyugatra lévő leónban folytatódnak a véres összetűzések.

/folyt. köv./

08.20/pg

Nw 900

-8-

kk 9./ nicaraguai...folyt./pg

león városában a karhatalmi alakulatok polgári személyek csoportjával csaptak össze, akik házikészítésű robbanópalackokkal viszonozták a katonák támadását. managuában a somoza diktátor leváltását követelő egy csoportja a nemzetközi repülőtér közelében ütközött meg a hadsereg alakulataival.

az ellenzéket tömörítő széles front péntek este azt közölte, hogy az ipar és kereskedelem 90 százaléka szüntette be a munkát, válaszul a somoza távozását követelő sztrájkfelhívásra. a főváros 150 benzinkútjának tulajdonosai ugyancsak pénteken közölték, hogy a benzinkutak szombattól beszüntetik a benzin árusítását. a kormány viszont kilátásba helyezte, hogy ebben az esetben a hadsereg bevetésével szavatolja az üzemanyag elosztását.

miközben a hadsereg azt állítja, hogy matagalpában „visszavont a rend és nyugalom”, cristobal genio, az ellenzék egyik vezetője elmondta, hogy a hadsereg egységei a városban válogatás nélkül halcmra gyilkolják a polgári lakosokat, olyanokat is, akiket csupán gyanúsítanak, hogy rokonszenveztek a felkelőkkel.

somoza elnök pénteken a fővárosban épített betonbunkerében svéd és angol újságírókat fogadott. kijelentette nekik, hogy időelőtti lemondása csak akkor jöhet szóba, ha azt egészségi állapota teszi indokolttá. hozzáfűzte, meggyőződése, hogy az egyesült államok sem kívánja lemondását, majd azt állította, hogy nicaragua lakosságának 60 százaléka őt támogatja.

a diktatura ellen fegyveres erővel küzdő sandinista nemzeti felszabadítási front képviselői hangsúlyozták, elutasítják mind az egyesült államok, mind pedig az amerikai államok szervezetének közvetítését. rámutattak, hogy a somoza-rendszert maga washington fegyverezte fel, az amerikai államok szervezete pedig végeredményben az egyesült államok kreatúrája./afp, dpa, upi/

-. -

-9-

08.25/pg
Nw 905

kk 8. vietnam - usztyinov

b/fkj/pg pi

m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

vietnam nemzeti ünnepe alkalmából dmitrij usztyinov marsall, a szovjetunió honvédelmi minisztere táviratban köszöntötte vo nguyen giap tábornokot, vietnam nemzetvédelmi miniszterét, a vietnami néphadsereg minden vezetőjét és tagját.

hadsereg

„a szovjet katonák és az egész szovjet nép - hangzik a távirat - őszinte vonzalmat és tiszteletet táplálnak a testvéri vietnami nép iránt. örülnek azoknak a sikereknek, amelyeket a vietnami szocialista köztársaság dolgozói értek el békés építőmunkájukban, teljesítve a vietnami kommunista párt iv. kongresszusának határozatait. a szovjet katonák és a szovjet nép támogatják a hős vietnami nép és fegyveres erőinek az erőfeszítéseit melyeket az ország nemzeti függetlenségének és szocialista vívmányainak védelmében fejtenek ki.,./taszsz/

-. -

kk 10. űrhajósok 1.

ki/pg pi

m o s z kva, 1978. szeptember 2.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

az utolsó kísérleteket végzik együttesen a szaljut-6. állandó személyzetével a szovjet-ndk nemzetközi űr-együttes tagjai. szombaton ismét működtek a „minikohók”, - újabb kristályosítási, műszaki próbákra került sor. az anyag egyrésze azonban már összecsomagolva várja azt, hogy a földre szállítsák. bikovszkij és ja:hn, mint azt bejelentették, nem saját űrhajójával tér vissza a földre, hanem azzal, amely eredetileg kovaljonokot és ivancsenkovot vitte a szaljuthoz. a cseréhez szükséges műveleteket már elvégezték: a méretre szabott üléseket áthelyezték az egyik űrhajóból a másikba.

/folyt. köv./

08.30/pg
Nuv 9.15

-10-

kk 10. /űrhajósok..folyt/pg

a kísérletek vezetői szerint a négy űrhajós eddig tökéletesen végrehajtotta az előírt programot. sikerültek az előzetes értékelés szerint azok az orvosi próbák, amelyeket a földről is ellenőrizhettek, jól hajtották végre az űrhajósok az előírt megfigyelési feladatokat, nagy számú felvételt készítettek az mkf-6m készülékkel és a kisfilmfényképezőgépekkel is - természetesen ezeket majd csak a földön lehet értékelni, az előhívás után. hasonlóképpen a földi központban értékelhetőek a biológiai kísérletek is, annál is inkább, mert ezek egy részének párhuzamos próbáját a földön végezték el. a technológiai kísérletek az űrhajósok szerint hibátlanul folytak, s mintegy 25 kristályt, félvezetőt állítottak elő eddig. ezeket ugyancsak visszahozzák a földre a szaljut-29. űrhajóval a nemzetközi kettős tagjai.

-. -

kk 13. portugál kormány - centrista párt

ml/jp/p pi

l i s s z a b o n, 1978. szeptember 2./mti/

freitas do amaral, a tőkéseket egyesítő portugáliai demokrata szociális centrum párt elnöke, péntek este megerősítette, hogy pártja nem szavazza meg noble da costa kormányának programját.

a centrista vezető a nap folyamán a belem-palotában antonio ramalho eanes elnökkel tárgyalt a palotából távoztában kijelentette, hogy a centrum párt továbbra is „súlyos fenntartásokkal él”, az új kormány összetételével kapcsolatban. elmondotta, még nem dönt el véglegesen, hogy pártja pontosan miként szavaz a kormány programjának parlamenti vitájában, de egy biztos, hogy a programot nem szavazza meg.

freitas do amaral ugyanakkor értesre adta, hogy nem a miniszterelnök személye, hanem a kormány egyes tagjainak politikai, szerinte a baloldallal rokonszenvező beállítottsága ellen van kifogása./afp/

-. -

-11-

08.40/pg
Nuv 9.20

kk.14. rövid hírek

gr/a/pi

1978. szeptember 2./mti/

p á r i z s : guiringaud

Louis de guiringaud francia külügyminiszter vasárnap délkelet-ázsiai körutra indul. guiringaud utja során thaiföldre, vietnamba, szingapurba és indonéziába látogat./afp/

d a c c a : új párt

új bangladesi politikai párt, a nacionalista párt megalakulását jelentette be hivatalosan pénteki sajtóértekezletén ziaur rahman államfő. a nacionalista pártban az a hat politikai csoportosulás egyesül, amelyek ziaur rahmant támogatják a júniusban megtartott elnökválasztáson. a bangladesi államfő hangsúlyozta, hogy a párt el nem kötelezett politikát fog folytatni, és jó kapcsolatokra törekszik a szomszédos országokkal./taszsz/

p a m p l o n a : összecsapás

hat rendőr könnyebb sérüléseket szenvedett, amikor pénteken este a összecsapás az eta elnevezésű szélsőséges szervezetet támogató tüntetőkkel a spanyolországi pamplonában. a mintegy kétezer szélsőjobboldali felvonó benzinbombákkal és kövekkel ostromolta meg a város polgármesterének irodáját, az ellen tiltakozva, hogy a letartóztatott eta-terroristákat elszállítják a pamplonai börtönből./afp,reuter/

a n k a r a : terrorhullám

a törökországban immár hetek óta tartó terrorhullám pénteken ismét hárgm ember életét követelte. az ország déli részében fekvő iskenderunban helyi fegyveresek támadtak egy munkásvonat utasaira, s lövéseikkel a baloldali szakszervezetekhez tartozó két munkást halálosan megsebesítettek. az áldozatok kórházba szállítása után a helyzet megfékezésére érkezett rendőrökkel kitört összecsapásban egy rendőr is életét vesztetete./afp/

/folyt.köv/
8.45/a
Nww 9.25

- 12 -

kk.14./ rövid hírek.....folyt./-a

l o s a n g e l e s : iráni diákok

az amerikai rendőrség 193 tüntetőt tartóztatott le pénteken los angelesben a sah politikája ellen tüntető hat-száz iráni diák közül. a kődobálásba és verekedésbe torkollott tüntetésben négy rendőr és több diák sebesült meg./ap/

-.-

kk.11. japán sarkutazó

fn/a/pi

t o k i ó, 1978. szeptember 2./mti/

a tokiói nemzetközi repülőtéren az egybegyűlt tömeg lelkes fogadtatásban részesítette uemura naomi világhírű japán sarkutazót és sportembert, aki pénteken este két világrekorddal tarsolyában tért haza hosszú távollét után. az egyik elismerés méltó teljesítménye az volt, hogy - a sarkutazások történetében először - magányosan érte el az északi-sarkot. a kanadai ellesmere-szigetről elindulva kutyaszánon 57 nap alatt 800 kilométert tett meg. másik világrekordja: négy hónap alatt először szelte át magányosan grönlandot. ez utóbbi alkalommal - szintén kutyaszánon - csaknem háromezer kilométeres utvonalat járt be. mindkét vállalkozása bővelkedett életveszélyes kalandokban: támadó jegesmedvéket kellett elejtenie, előfordult, hogy dermesztő hóviharban csak az utolsó pillanatban tudott kutyáival elmenekülni egy elszabadult és örvényben forgó jégtábláról. végül grönlandon majdnem belezuhant egy mély gleccserszakadékba. legderűsebb elményeként azt emlegeti, amikor az egyik kedvenc eszkimó kutyája váratlanul megkölykezett a végtelen hópusztaságon. rádión jelentette az örvendetes eseményt a kiindulási bázisra, ahonnan sitalpas repülőgép érkezett az őt kis jószág elszállítása céljából.

uemura, aki korábban már azzal is nevet szerzett magának, hogy megmászta öt világrész legmagasabb hegycsúcsait, közöttük a mount everestet is, most a déli-sarkvidékre készül. ismét kutyaszánon, magányosan akar nekivágni az ismeretlen jeges kontinensnek.

8.50/a
Nww 9.30

-.-
- 13 -

kk.12. japán gazdasági csomagterv

fn/a/pi

t o k i ó, 1978. szeptember 2.

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

a fukuda-kabinet szombaton újabb gazdasági rendszabályokat hagyott jóvá, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a szigetország - a belső gazdasági élet élénkítése révén - a jövő márciusban véget érő költségvetési évben elérje az évi hét százalékos gazdasági növekedést. a kormányfő - mint ismeretes - a fejlett tőkés országok júliusban megtartott bonni csúcspontján partneri sürgetésére ígéretet is tett erre. utóbbiak a japán gazdaság felújításától, illetőleg a belső piaci kereslet fokozódásától azt remélik, hogy végül mégiscsak csökkenni fog a velük szemben régóta fennálló hatalmas japán külkereskedelmi és fizetési mérleg-többlet.

a legújabb ugynevezett gazdaságélénkítő csomagterv a parlament szeptemberi-októberi rendkívüli ülésén előterjesztendő pótköltségvetéssel megtámogatva előirányozza, hogy a kormány növeli kiadásait nagyszabású közmunkák végzésére, például a honshu és szikoku főszigetek közötti hidak építésére. emellett jelentős költségvetési kereteket szán lakásépítésre és szociális beruházásokra. a külkereskedelmi többlet lefaragása céljából mintegy négy milliárd dollárt költenek rendkívüli behozatali vásárlásokra. a terv fontos eleme, hogy enyhíteni kívánják a gazdasági válság által legérzékenyebben érintett iparágak és gazdasági övezetek helyzetén, megpróbálnak gátat szabni a munkanélküliség növekedésének, és igyekeznek megállítani a kis- és középvállalatok tömeges csődbejutásának huzamos ideje tartó folyamatát. hasonlóképpen nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy fokozni óhajtják a fejlődő országokkal való gazdasági együttműködést, illetőleg a japán gazdasági segítségnyújtást.

--

- 14 -

8.55/a

Nm 9.00

kk 15. gázvezeték

gym/pg pi

ivano-frankovszki, 1978. szeptember 2.

győri margit, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

a magyar gázvezeték-építők vállalták: november 7-re teljesítik az ideit tervet.

a nagy októberi szocialista forradalom 61. évfordulóját avatások sorozatával ünnepli orenburgtól a szovjetunió nyugati határáig az építők, szerelők, üzembehelyezők nemzetközi munkásgárdája. tervek szerint mind az öt építési területen azoknak a létesítményeknek az átadásával köszöntik a világtörténelmi jelentőségű dátumot, amelyek a szövetség gázvezeték év végi részleges üzembehelyezéséhez szükségesek.

- sikerül-e tartani a határidőket a magyarok 600 kilométeres szakaszán? - placsko józsef, a létesítményi főigazgatóság vezetője az ivano-frankovszki „főhadiszálláson”, egy naprakész táblázatra mutat:

- bogorodcsányiban már a munkák 98, huszton mintegy 90, gusztyinban pedig 85 százalékán tuljutottunk - mondotta - ennek ellenére úgy érezzük, a neheze még hátra van. sok mulik az utolsó simításokon, a műszaki próbákon, a berendezések ellenőrzésén, beállításán, amelyet ugyancsak magyarok végeznek. már most biztosak lehetünk abban, hogy a határidőre és kifogástalan minőségben való átadás sehol sem késlekedik majd. telephelyeink 2700 dolgozója az ideit esztendőre tervbe vett 10 millió rubel értékű munkából fél év alatt 6 millió 300 ezer nyit elvégzett.

- megszületett az elhatározás: november 7-re mindenütt teljesítik az 1978-ra előirt feladatokat. az évszázad legnagyobb nemzetközi összefogással megvalósuló építkezésén mindeki lankadatlan szorgalommal, példás fegyellemmel teljesíti feladatát. nem is lehet másként, hiszen a 30 féle szakmát képviselők munkája szoros láncolatot alkot.

/tölt. köv./

09.10/pg

Nm 10.00

-15-

kk 15./ gázvezeték...folyt./pg

természetesen eredményeinkben a hazai vállalatok, köztük az építkezés anyagszállítói is osztoznak. az eltelt 4 év alatt 30 millió kilométert ingáztak budapest és telephelyeink között. mintegy ezer vagon panel érkezett otthonról a magyar szakasz építkezéseihez, és anyaghiány miatt egyszer sem volt kényszerpihenő. együttműködés és szervezetség - úgy véljük, ez minden munkásikerünk alapja. ha a szükség úgy kívánja, gépeket, szakembereket csoportosítottunk át egyik telephelyről a másikra, s ezt tesszük a továbbiakban is - mondotta végezetül placsko józsef.

a végleges nemzetközi „menetrend”, szerint 6 kompresszor-állomás október végéig, s ugyanennyi az év hátralévő részében kezd működni. további 10 állomás a jövő év első felében áll munkába. - hogyan illeszkednek az egészbe a bogorodcsányi, a huszti és a gusztyáni létesítmények?

bagdi márton, a bogorodcsányi telep vezetője:

- az első hat között startol a bogorodcsányi kompresszor-állomás is, ahol szakembereink most igen aprólékos feladatok befejezésén fáradoznak. az üzembe helyezés bonyolult, összetett munkáit végzik, a villamos- és műszerkörök beállítását, ellenőrzését és beszabályozását. a kompresszorállomás mielőbbi üzembe helyezése már csak azért is fontos, mert a kárpátokban lévő nagy szintkülönbség miatt már a nyomáspróbát is gázzal kell elvégezni. augusztusban vették át a szerelők helyét a berendezéseket próbálók, ellenőrzők, mindezzel szeptember közepére szeretnénk meglenni. október végéig elvégezzük gépegységként az üzemi próbákat is. ha vállalkozásunkat siker koronázza, és nem találunk minőségi hibát, talán heteket is megtakaríthatunk.

/folyt. köv./
09.15/pg
Nur 10.05

-16-

kk 15./ gázvezeték...2.folyt./pg

a gázturbina-hajtású kompresszorok világoskék szendvicspanelekből készült épülete előtt narancssárga vezérlőépület húzódik, az állomás elektronikus agya. a munkások itt 150 kilométer hosszú elektromos kábelzsungelt fektettek le. jóllehet átadásra készülünk, a legnépesebb munkásszállás a miénk. a nyáron 1100-ra nőtt lakóinak száma. jórésztük az ivano-frankovszkban ránk váró építkezésen látott munkához. a jövő év derekára 235 új lakást kell felépíteni, két, egyenként 40 lakásos ház már áll: a napokban hozzáláttak a belső szerelésekhez. hasonló teendői vannak a 140 személyes óvoda-bölcsőde építőinek, s ugyan-csak a belső szakipari munkáknál tart a 200 ágyas kórház létrehozása.

bendák károly, a huszti telep vezetője:

- huszton őszől tavaszig 54, nyáron 60 órás a heti munkaidő. a várostól 8 kilométerre áll a kompresszorállomás impozáns épületcsoportja. körülötte raktárak, javító-szerelő műhelyek, betonsilók. ötvenöt ezer köbméter földet mozgattunk meg az ipari bázis és a kiegészítő létesítmények alapozásához. az állomáson elhelyezett nagytudású gépek, berendezések 800 vasuti kocsin érkeztek hozzánk. tavasszal beszereltük a turbinákat és a kompresszorokat. ekkor fordult ellenünk az időjárás. hónapos esőzések fordították a kompresszor-állomás építésének másfél hónapos lépéselőnyét, első ízben, lemaradásba. óriási víztömeg szivattyúzása tette ki a napi munka jórészét. szükség volt rá, hiszen elérkezett a vezetékrendszer fektetése ideje. azóta nálunk nincs pihenőnap: munkásaink augusztus óta a lemaradás tetemes részét behozták. 680 huszti építő és szerelő fog össze, hogy szeptember végére minden a helyén legyen. ezután kezdődhetnek a műszaki próbák, majd a vizsga, a próbüzem. mindez néhány hónap alatt. vállaltuk és teljesítjük, hogy az eredeti határidő előtt, a részleges gázszolgáltatás nyitáskor a huszti kompresszor-állomás is működésbe lendül. dolgozunk a városban is. az itt épített 109 lakásos házat és a 32 lakásos épületet hazautazásunk előtt kisebb belső átalakításokkal adjuk át az üzemeltetőknek. november 7-én avathatjuk a 200 ágyas új városi kórházat.

/folyt. köv./

09.25/pg
Nur 10.10

-17-

kk 15./ gázvezeték... 3.folyt/pg

^{hat}
egy és fél kilométer hosszú vízvezeték is a magyarok kezemunkáját dicséri, s a szeptember végére elkészülő kazánház, amely az orenburgi gázból táplálkozik majd.

németh lászló, a guszjatyini telep vezetője:

- igaz, a harmadik ütemben, 1979. áprilisában avatjuk fel a kompresszorállomást, az urali gáz közlegő első útjához szorosan kapcsolódnak feladataink. nálunk csakugy, mint a 22 kompresszorállomás „előterében”, el kell készíteni a csőkihúzó és az állomás csatlakozó bekötési pontját. szakmai nyelven a görényállomást, amely 150 kilométerenként kiszűri az óriásvezetéken áramlás közben keletkező szennyeződést. a kompresszorállomáson szeptember a csőszerelések, október a nyomáspróbák befejezésének határideje. a nagy októberi szocialista forradalom 61. évfordulóját a guszjatyinban dolgozó 640 magyar építő is új létesítmények átadásával köszönti. november 7-én egy szolgáltató házat, s a kisváros központjában 300 négyzetméteres abc-áruházat avatunk. ekkor adjuk át a 22. számú állami építőipari vállalat dolgozóinak jóvoltából 110 otthon kulcsát, s a két új épület mellé a 140 óvodást és bölcsődést váró korszerű gyermekintézményt.

-.-

kk 16. glusko - jubileum

ék/pg pi m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

a szovjet űrhajózás egyik megteremtőjéről, a fegyékony üzemanyagu rakéták nemzedékeinek tervezőjéről, valentyin glusko akadémikusról közöl terjedelmes cikket 70. születésnapja alkalmából a komszomolszkaja pravda szombati száma. valentyin glusko nevével, aki a leningrádi egyetem elvégzése, 1929 óta foglalkozik rakétahajóművek építésével, csak a közelmultban, az interkozmosz-program keretében megkezdődött nemzetközi űrkísérletek kapcsán ismerkedtek meg a szovjet olvasók. glusko akadémikusként, aki a szocialista munka kétszeres hőse, lenin- és állami-díjas, szergej koroljovval együtt elvülhetetlen érdemei vannak abban, hogy ciolkovszkij álmai valóra válhattak.

-.-

-18-

09.28/pg

Nm 10-20

kk.17. szovjetunió — vietnam

ki/pg pi m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepéről igen széles körben és nagy hangsúllyal emlékeztek meg a szovjetunióban, elsősorban a szovjet nép szolidaritását huzva alá az ünnepi megemlékezéseken. a szombati szovjet lapok például - a vezetők üdvözlő távirataival mellett - kivétel nélkül közölnek cikkeket, kommentárokat a szocialista vietnamról, méltatva a hős vietnami nép harcát, s egyúttal hangsúlyozzák: a szovjet emberek az imperialista agresszió idején is kinyilvánították, tettekkel bizonyították testvéri együttérzésüket, s így érznek most is. utalnak a lapok az szkp kb politikai bizottságának határozatára, amely nagy nyomatékkal huzta alá az szkp, a szovjet kormány és nép szolidaritását. ugyanakkor a megemlékezések élesen elítélik a vietnami elleni hegemonista, sovinszta, nagyhatalmi provokációkat, figyelmeztetnek azok veszélyeire.

a pravda hanoi tudósítása így ír erről a kérdésről:

„ az utóbbi időben a pekingi vezetők durva nyomást gyakorolnak a köztársaságra, mert a független, egységes és szocialista vietnam akadályt jelent délkelet-ázsiban a maoizmus hegemonista tervei megvalósításának útjában. ez a hegemonista nyomás, amelynek célja, hogy vietnamot létérítse a jövőhöz vezető, maga által választott útról, semmi eredményre sem vezethet. a szocialista vietnam tekintélye mindinkább növekszik mind a nemzetközi életben általában, mind pedig dél- és délkelet-ázsiban. meggyőződéssel haladva a szocializmus útján, szélesíti és elmélyíti kapcsolatait a testvéri szocialista államokkal. új formájú, és elmélyült barátsága a szovjetunióval. a szocialista országokkal kialakított mind szorosabb kapcsolatok fejlődésének logikus folyamata, hogy az ország belépett a kölcsönös gazdasági segítség tanácsába. a testvérországok összeforrott-sága, egysége fontos tényezője annak, hogy vietnam, a szocializmus előőrse délkelet-ázsiban, még inkább megszilárdítsa nemzetközi helyzetét.,,
/folyt. köv./

09.45/pg

Nm 10-25

-19-

kk 17./ szovjetunió...lyt/pg

az ünnep előtt tett látogatást a szovjetunióban a vietnami szakszervezetek küldöttsége, nguyen van linh, a vietnami kommunista párt politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkáranak, a szakszervezetek szövetsége elnökének vezetésével. a szovjet szakszervezetek lapja, a trud, az évfordulón közli nyilatkozatát, amely ugyan csak foglalkozik a szocialista vietnam elleni provokációkkal. „napról napra mindinkább nyilvánvalóvá lesz, hogy az erős szocialista vietnam, amely a marxizmus-leninizmus elvei alapján következetes politikát folytat, akadályt jelent a kínai vezetők számára nagyhatalmi, hegemonista terveik megvalósításában délkelet-ázsiaiában - mondott nguyen van linh - vietnam népe határozottan visszaveri kína provokációit, és eltökélt szándéka, hogy megkésztessze energiáját a szocialista építő munkában, megvédi hazáját.,, **Vietnami**

a moszkvában az évforduló alkalmából rendezett ünnepségen g.zolotuhin, a szovjetunió kormányának tagja, a szovjet-vietnami baráti társaság elnökhelyettese nyomatékosan huzta alá, hogy a szovjet emberek szolidárisak a vietnami néppel, az ünnepségről ugyancsak részletesen számolnak be szombaton a szovjet lapok./mti/

-. -

kk.18. namibia - bt

a/ps/ve, a/pi

new york, 1978. szeptember 2./mti/

roelof botha dél-afrikai külügyminiszter - mint már jelentettük - csütörtökön new yorkba érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson kurt waldheim ensz-főttitkárral a namibia jövőjével összefüggő kérdésekről. a mintegy másfél órás pénteki megbeszélés során a dél-afrikai külügyminiszter kifejtette álláspontját, miszerint „aggódik,, amiatt, hogy waldheim tanácsára 7500 ensz-katonát és mintegy 1200 polgári személyt küldenének namibiába. szerinte ez az „ensz-vállalkozás,, akadályozza a namibiai rendezést. a „kéksisakosok,, és a polgári személyek közösen biztosítanák a harcok beszüntetését, és résztvennének a választások felügyeletében.

waldheim ensz-főttitkár, mint ismeretes, szerdán tett jelentést az ensz biztonsági tanácsának a namibiai kérdés megoldásának előrehaladásáról, amelyet a bt a jövő hét szerdáján vitat meg. botha külügyminiszter részvétele a bt ülésén még bizonytalan./reuter, upi/

9.48/a

Nm 10.30

-. -
- 20 -

kk 19. schlesinger - pravda

ml/g pi

m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

az egyesült államok hadigépezetének fontos részét képező energiaügyi minisztérium azzal a céllal élénkíti tevékenységét, hogy fokozza a fegyverkezési versenyt, és a nemzetközi feszültséget - állapítja meg a pravda szombati száma. a szovjet lap az amerikai nukleáris fegyverkezés programjának megvalósításában fontos szerepet játszó minisztérium tevékenységét taglalja, s rámutat, hogy az energiaügyi minisztérium 10 milliárd dolláros fedezetet kapott az egyesült államok termonukleáris fegyvertárának növelésére és korszerűsítésére.

miként a szovjet lap hangsúlyozza, james schlesinger, az energiaügyi minisztérium vezetője tevékeny szerepet játszik az egyesült államok külpolitikájának alakításában. az amerikai sajtó tanúsága szerint schlesinger gyakran ad tanácsokat a fehér háznak, s e tanácsok mindegyike az enyhülési folyamat lefékezésére irányul.

a washington post megírta, hogy az energiaügyi minisztérium vezetője a nyáron „szigorúan titkos,, levelet adott át az elnök titkárságának, ebben igyekezett megtorpedózni a szovjetunió, az egyesült államok és nagy-britannia között az atom-fegyverekkel végzett kísérletek teljes betiltásáról tartott tárgyalásokat.

schlesinger „csendes diplomáciája,, brzezinskiéhez hasonló. ő is a „szovjet fenyegetés,, növekedésével rémisztgeti a közvéleményt, és a nato további erősítése mellett ágál.

schlesinger most a kínai népköztársaságba készülődik. előzőleg 1976-ban járt e keleti országban. akkor egyértelműen provokációs hangvételű beszédet mondott a kínát „északról fenyegető súlyos veszélyről,, és pekinget hovatovább az egyesült államok szövetségesének nevezte. a hivatalos washington egyelőre még nem szolgált semmiféle felvilágosítással az energiaügyi miniszter tervezett utjáról. egy azonban kétségtelen; schlesinger pekingben a „kínai kártya,, kijátszására tesz majd újabb kísérletet - írja a pravda./taszsz/

-. -

10.15/pg

Nm

- 21 -

kk 20. a die wahrheit a négyoldalú egyezményről

ko/pg pi

nyugat-berlin, 1978. szeptember 2./mti/

az anglia, az egyesült államok, franciaország és a szovjetunió által 1971. szeptember 3-án megkötött, nyugat-berlinre vonatkozó négyoldalú egyezmény szigorú betartása mindenképp előtti a nyugat-berliniek érdeke, szövezi le az egyezmény aláírásának évfordulója kapcsán szombati vezércikkében a nyugat-berlini die wahrheit. az egyezmény hozzájárult az európai enyhüléshez, s elősegítette fontos egyezmények megkötését az ndk és nyugat-berlin, illetve az ndk és az nszk között, emlékeztet a nyugat-berlini szocialista egységpárt napilapja, s rámutat: „városunk polgárai bizonyíthatják, hogy az egyezmény megkötése óta - ami a szovjetunió kezdeményezésére és az európa szívének e neuralgikus pontján nyugalmat kívánó békeszerető nemzetközi közvélemény nyomására született - a dolgok jelentős mértékben jobbra fordultak, a cikk felhívja a figyelmet arra, hogy a legfrissebb adatok szerint például az idei év első hét hónapjában 1,65 millió alkalommal jártak nyugat-berliniek az ndk-ban, s ugyanebben az időszakban 9,4 millió esetben használták a város és az nszk közötti forgalomra az ndk területén áthaladó tranzitutakat.

„a négyoldalú egyezmény elleni támadások nyugat-berlin lakosságának létérdekei, a város életképessége és jövője elleni támadások. véget kell vetni az ndk-val, a szovjetunióval és a szocialista közösség más államaival szembeni konfrontációs politikának és az izgató kampányok gyakorlatának. az egyezményeket és szerződéseket szigorúan be kell tartani. ez különösképpen vonatkozik a négyoldalú egyezményre, - írja a die wahrheit.

-. -

-22-

10.35/pg

Nw

kk 21. a kenyai ügyvezető elnök nyilatkozata

b/fki/pg pi

new york, 1978. szeptember 2./mti/

kenya kormánya a jövőben is tiszteletben tartja az összes nemzetközi szerződést, támogatja az ensz, az afrikai egység-szervezet és az el nem kötelezettek mozgalmának tevékenységét - jelentette ki pénteken daniel arap moi kenyai alelnök, aki jomo kenyatta halála után 90 napig látja el az ország ügyvezető elnöki tisztét.

kenya mindig az első sorokban harcolt a gyarmati elnyomásban élő népek szabadságért - mondotta a kenyai ügyvezető elnök, s a jövőben sem tántoríthatja el semmi a fajúldozással való határozott szembeszállásától.

daniel arap moi sikra szállt a kelet-afrikai országok együttműködéséért, egymás belügyeibe való be nem avatkozásért, határaik tiszteletben tartásáért.

az ügyvezető elnök meleg szavakkal méltatta az elhunyt kenyatta elnök tevékenységét, aki hatalmas szerepet játszott az ország felszabadításában, egységének megteremtésében, gazdasági és társadalmi fejlesztésében./taszsz/

-. -

kk 22. tuc előzetes, mclennan nyilatkozata

lb/pg pi

london, 1978. szeptember 2.

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

hétfőn összeül brightonban a brit szakszervezeti szövetség /tuc/ 110. éves kongresszusa. a közel 12 millió bérből élő tömörítő tuc ez évi tanácskozása országos választási nagygyűlés jellegét ölti, mert callaghan miniszterelnök várhatólag októberben, de legkésőbb tavasszal az urnákhoz szólítja az országot. a tuc tagsága a munkáspárti szavazók derékhada, s ha októberben lesznek a választások, a munkáspárt esedékes kongresszusát már nem is tartják meg.

/folyt. köv./

10.45/pg

Nw

-23-

kk 22./ tuc előzetes...folyt/pg

a választások küszöbén a szakszervezetek vezeterei máris felsorakoztak a kormány mellé, országos szakszervezeti bizottságot alakítottak a munkáspárt sikerének biztosításért, és sorra adakoznak a párt választási alapjába. a legfontosabb politikai határozati javaslat mozgósítja a dolgozókat a munkáspárt újraválasztására, és - a tuc sok csalódását feledve - elismerését fejezi ki „a kisebbségi kormánynak 1974 óta elért eredményeiért”, a határozat kedden kerül a kongresszus elé, s ugyanaznap mód beszédet callaghan miniszterelnök.

gazdasági sikon már nem ilyen felhőtlen az egyetértés a tuc és a munkáspárti kormány között. az ideai kongresszus első számú harci követelése a szabad bértárgyalások helyreállításának enyhítéséért. a kormány a dolgozók két éven át önként vállalt áldozatain felbuzdulva idén ősszel immár negyedik évre készül meghosszabbítani a béremelések központi szabályozását, mindössze öt százalékkal. az infláció üteme hivatalos kimutatás szerint közel jár a nyolc százalékhöz. a tuc az infláció elleni harc útján két évig önként elfogadta a bérkorlátozást, a dolgozó tömegek tiltakozására azonban idén már nem hajlandó együttműködni az öt százalék érvényesítésében. az ország legnagyobb szakszervezetei erősen követelik a szabad bértárgyalások helyreállítását. több szakma és nagyüzem dolgozói tetemes bérköveteléseket nyújtottak be, a tuc vezeterei azonban már tavaly is csak szóban képviselték a kongresszus bérhatározatát, miközben hallgatólagosan belenyugodtak, hogy a kormány drasztikus intézkedésekkel tíz százalékra maximálja az emeléseket, a bérharcba lépő szakmákat pedig sorra magukra hagyták.

/folyt. köv./

10.50/pg

Nuu

-2-

kk 22./ tuc...2.folyt/pg

a tuc minden munkáspárti kormány idején veszt harcosságából, és általában a kormány engedékeny eszköze lesz. az eltelt négyéves időszakra, amikor a tőkés világ, és benne angliá a 30-as évek óta legmélyebb válságba süllyedt, különösen jellemző volt a mozgalom vezetésének jobbratolóvá válna. a hirhedt „társadalmi szerződés”, keretében a tuc gyakorlatilag lemondott a dolgozók érdekképviseletéről, a kormány szószólója és a bérküzdelmek leszerelője lett. elnézte, sőt közreműködött a dolgozók életszínvonalának csökkentésében, és alig-alig tett valamit a négy év alatt egymillióval felduzzadt munkanélkülség enyhítéséért. a két döntő érdekvédelmi területen tanúsított engedékenység fejében a tuc formális lehetőséget nyert a kormány gazdasági politikájába való beleszólásra. az eredmények viszont itt is minimálisak: a tucnak nem sikerült hatékonyabb, és főleg baloldali válságellenes politikára kényszerítenie a kormányt, nem érte el sem a gazdaság erőlyes állami serkentését, sem a szelektív importkorlátozást, sem a nagy tőkés vállalatok tervezési megállapodásokra kényszerítését.

a szakszervezeti mozgalom két nagy radikális vezérének, jack jones-nak és hugh scanlonnak a „megszelidülése”, majd nyugdíjba vonulása, több szakma vezetőségének jobbratolóvá válna jelzi, hogy a brit szakszervezeti mozgalom apályban van. ennek a jobbratolóvá válnak újabb jele, hogy a főtanácsk kongresszuson törölni akarja a tuc alapszabályából az összes többévtizedes szocialista követelést. az angol szakszervezeti mozgalom gyakorlatilag már régen reformizmusba süllyedt ugyan, az állami szektor növelését, a föld köztulajdonba vételének célját eddig mégis meghagyták a programban. hugh gaitskell volt munkáspárti vezér közel husz éve próbálta meg az angol szociáldemokrácia „godesbergi”, fordulatát, a köztulajdonra való utalás törölését a munkáspárt alkotmányából. a párt többsége akkor meghiusította a kísérletet. kérdés, hogy a hasonló alkotmánnyal rendelkező tuc végrehajtja-e most e fordulatot.

x x x

/folyt. köv./

Nuu

-25-

kk 22./ tuc... .folyt/pg

gordon mclennan, nagy-britannia kommunista pártjának főtitkára a morning starnak adott nyilatkozatában kijelentette, a brit kommunisták azt várják a tuc kongresszusától, hogy a lehető legkutatározottabb formában közölje a miniszterelnökkel: a munkáspárt győzelmét kívánják a következő választáson, de egyben azt is, hogy a következő munkáspárti kormány új utat vezesse ki angliát a tőkés válságból. a főtitkár ebből a szempontból nagyon jelentősnek tartotta azt a határozati javaslatot, amely sürgeti, hogy a következő munkáspárti kormány kötelezze el magát a szakszervezeti mozgalom alternatív gazdaságpolitikája mellett,.

ami a kongresszus egyik központi követelését, a 35 órás munkahetet illeti, a brit kp támogatja, de mclennan rámutatott, hogy ez még nem oldja meg (egyedül) a másfélmilliós munkanélküliség problémáját. a párt szerint a bérek, nyugdíjak, juttatások emelésével, a szociális szolgáltatások bővítésével, és nagyarányú ipari beruházással fel kell lendíteni a termelést és a fogyasztást nagy-britanniában, csak ez adhat új elhelyezkedési lehetőségeket a munkanélkülieknek.

mclennan végül élesen bírálta azokat a szakszervezeti vezeteket és egyes szakmákat, akik, illetve amelyek a polgári pártok és sajtó legújabb szovjetellenes kampányához csapódva megszakítják kapcsolataikat a szocialista országok szakszervezeteivel. rámutatott, hogy ezek a kapcsolatok kölcsönösen használnak a érintett országok népének egymás jobb megértéséhez, és fontos tényezőt jelentenek a világbéke erősítésében is.

..-

kk 23. rhodesia

a/ps/ve/pg p. l u s a k a, 1978. szeptember 2./mti/

pénteken lusakában, zambia fővárosában a rhodesiai kérdésben érintett öt „frontállam”, - angola, botswana, zambia, mozambik és tanzánia - vezetőinek részvételével tanácskozás kezdődött elsősorban a rhodesiai helyzet ügyevezett belső megoldásáról. a találkozóon joshua nkomo és robert mugabe, a zimbabwe hazafias front két társelnöke, valamint henry adefope, nigériai külügyminiszter is részt vesz.

a megbeszélések napirendjén a rhodesiai helyzeten kívül, a namíbiai kérdés és a dél-afrikai problémák szerepelnek.

/folyt. köv.
11.10/pg

-2-

Nm

kk 23./ rhodesia...folyt/pg

a zárt ajtók mögött folytatott mintegy hatórás első tárgyalásról egyik résztvevő sem volt hajlandó nyilatkozni. lusakai körök szerint továbbra is bizonytalan, hogy nkomo korábban találkozott volna smith miniszterelnökkel. a hirt mezurewa püspök és sithole lelkész, a rhodesiai kormányzattal együttműködő két megalkuvó feketebőrű politikus rebentette fel.

a lusakai tanácskozást szombaton folytatják./taszsz, neuter, a/p/

..-

kk 24. dél-atlanti szövetség - pravda

ta/ve/pg p. m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

vitatíj korionov a pravda szombati számában új kínai tömbök összekovácsolására szőtt nyugati tevékről ír. régi törekvése az amerikai imperializmusnak, hogy gyökeret verjen az atlanti- és az indiai-óceánon - írja a kommentátor -, de ez intenzívvé az utóbbi években vált, összefüggésben az imperializmus pozíciójának gyengülésével, a szocializmus és a nemzeti felszabadító mozgalom erőinek növekedésével, ezt a célt szolgálta a sato /, dél-atlanti szerződés szervezete, / azt atlanti-óceán déli részén.

a sato létrehozásában washington azzal számol, hogy felhasználja latin-amerika déli részének önkényuralmi rendszereit, elsősorban chilet és uruguayt, az atlanti-óceán innenső oldalán pedig a dél-afrikai fajgyűlölő rendszereket. az amerikai imperializmus minden eszközzel együttműködésre akarja készíteni ezeket a rezsimeket. a dél-afrikai köztársaság fegyvereket szállítana a dél-amerikai diktátoroknak, a chilei junta pedig zsoldosokat küldene a fajgyűlölőknek a namíbiai hazafiak elleni hadműveletekhez.

/folyt. köv./
11.15/pg

-27-

Nm

kk 24./ dél-atlanti....folyt/pg

nem maradnak ki az imperialista tervekben - írja a kommentátor - a macisták sem. kína egyre nyiltabban flörtöl a nato-val, és erősíti kapcsolatait a közös piaccal. ennek alapján a nyugati sajtó mind gyakrabban nevezi kínát a nato „keleti szárnyának”, „peking egyértelműen támogatja a nato létrehozásának tervét is.

hasonló mesterkedés tapasztalható a világ más közzeteiben is, többek között a közel-keleten, ahol a nyugat az ugynevezett meto // „közel-keleti szerződés szervezete”, / létrehozásának tervén munkálkodik./taszsz/

-. -

kk 25. Lázár György Moszkvában

ki-ék/pg oi m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

Lázár György, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, aki szombaton hivatalos baráti látogatásra utazott a mongol népköztársaságba, útját rövid időre megszakította Moszkvában.

a minisztertanács elnökét és kíséretét a szovjet főváros vnukovoi repülőtéren vlagyimir novikov, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, viktor malcev, a külügy-miniszter első helyettese és más szovjet hivatalos személyiségek fogadták. jelen volt toth józsa, hazánk moszkvai nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a magyar kormányfő a kora délutáni órákban folytatja útját. Lázár György és kísérete az éjszakát omszkban tölti, és vasárnap érkezik meg utánbátorba./mti/

-. -

-28-

11.30/pg

Nhu

kk 26. rövid hírek

gf/ip/ny pi

1978. szeptember 2. /mti/

c a r t a g e n a : baleset a csatorna fölött
(a kikötőbe vezető (a felette átívelő függőhídról

autóbusz zuhant egy, csatornába, pénteken a kolumbiai cartagena közelében. a balesetnek 32 halálos áldozata van, 15-en pedig eltűntek. huszonegy túlélőt a helyi kórházban ápolnak./ap/

k o p p e n h á g a : tüntetés

tömeges tüntetés volt pénteken a dán parlament épülete előtt, tiltakozásul az új koalíciós kormány a szociális kiadások korlátozására és az adók emelésére irányuló politikája ellen./taszsz/

w a s h i n g t o n : tiltakozás a pentagon előtt

az amerikai békmozgalom képviselői pénteken a nemzetközi békenapon a pentagon előtt a fegyverkezési hajza beszüntetéséért tüntettek. a hatóságok 13 embert letartóztattak, köztük daniel berrigan lelkeszt, a neves amerikai békeharcost./taszsz/

b e r l i n : lothar bolz

a népek barátsága érdemrendjének nagy csillagával tüntették ki 75. születésnapja alkalmából lothar bolz egykori ndk külügyminisztert. a születésnapon a neves politikust üdvözlte erich honecker, az nszep kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke és az ndk kormánya is./mti/

b e r l i n : tolsztoj-kiadás

lev tolsztoj születésének 150. évfordulója alkalmából elkészült az ndk-ban a 20 kötetes tolsztoj-kiadás utolsó három kötet. a most megjelent kötetek a nagy orosz klasszikus 1847-1910 közötti naplójegyzeteit tartalmazzák, első ízben német nyelven./mti/

k i s i n y o v : magyar novelláskötet

mai magyar novellákból jelent meg gyűjteményes kötet a moldvai szovjet szocialista köztársaságban. a kisinyovi literatura artistica kiadóvállalat a csaknem 300 oldalas gyűjteményt 6.000 példányban adta ki./mti/

11.40/ny

Nhu

-. -
-29-

kk 27. libanoni kp - szófiai tárgyalások

tj/pg pi sz ó f i a, 1978. szeptember 2./mti/

dimitr sztanisev, a bkp központi bizottságának titkára pénteken szófiában fogadta nadim abdel szamadot, a libanoni kommunista párt kb politikai bizottságának tagját, a központi bizottsága titkárát.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozón áttekintették a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista mozgalom néhány időszerű kérdését. a teljes nézetazonosság jegyében lefolyt megbeszélésen különös figyelmet fordítottak a közel-keleti helyzet alakulására, és megállapították, hogy az imperializmus és a reakció legújabb kísérletei a térség helyzetének elméngesítését és az arab felszabadítási mozgalom erőinek megbontását célozzák. a találkozón a bolgár fél meg erősítette bulgária szolidaritását a libanoni haladó és hazafias erők harcával, amelyet az ország függetlenségének és területi integritásának megőrzéséért folytatnak. a megbeszélésen mindkét fél hangsúlyozta, hogy fokozni kell az éberséget a kínai vezetés hegemonisztikus és szovjetellenes politikájával szemben./temesi jános/

..-

kk 28. törökország - amerikai támaszpontok

tj/pg pi s z ó f i a, 1978. szeptember 2./mti/

a szombati bolgár sajtó közli a bta bolgár hírügynökség ankarai tudósítójának anyagát mustafa ok volt török mezőgazdasági miniszter bü lenti ecevit kormányfőhöz intézett leveléről.

a tudósításból kitűnik, hogy a volt miniszter ecevithez intézett nyílt levelében felhívta a török kormányfő figyelmét arra a felelősségre, amelyet a török területen lévő amerikai támaszpontok esetleges újbóli megnyitásban visel. mustafa ok levelében hangsúlyozta, hogy a jelenlegi kormány elnyerhetné az eljövendő török nemzedékek háláját és szeretetét, ha egy idegen támaszpontoktól és katonai berendezésektől mentes törökországot hagyna rájuk.

/folyt. köv./

-30-

12.00/pg

NW

kk 28./ törökország...folyt/pg

a volt miniszter külön elemezte a török területen található különböző típusú támaszpontokat, és rámutatott az elektronikus felderítő eszközökkel felszerelt támaszpontok rendkívüli jelentőségére, mivel ezeket - szakértők véleménye szerint - az egyesült államok 1990-ig nem tudná nélkülözni. mustafa ok levele ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az ilyen jellegű támaszpontok működése török területen egy esetleges fegyveres konfliktus alkalmával elkerülhetetlenül igen veszélyes helyzetbe sodorná törökországot.

levelének második részében a volt miniszter törökország és a nato kapcsolatát elemezve hangsúlyozta a kapcsolatok elmélyüléséből törökországra háruló veszélyt, és felhívta a figyelmet arra, hogy az észak-atlanti szövetség adott esetben nyomást fejtethet ki törökországra a török területen működő nato-támaszpontok további fenntartása érdekében. „ugyanígy követelhetik tőlünk - írta mustafa ok -, hogy ne csökkentjük fegyveres erőinket, vagy egy adott pillanatban, hogy tároljunk neutron-fegyvert török területen, ebben az esetben pedig - fejeződik be a volt miniszter levele - egy nato-barát török kormányt feltételezve, országunk puszkaporos hordóvá válna./temesi jános/

..-

kk 29. rhodesiai olajembargó - újabb fejlemények

lb/ny pi l o n d o n, 1978. szeptember 2.

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

a rhodesiai olajembargó megszegésének botránya lassan kezd brit watergate-üggé terebélyesedni. a legkényesebb helyzetben lévő politikusok és iparbárok kusza nyilatkozatháboruban igyekeznek elhárítani magukról a felelősséget az olajszállítási embargó 12 évi folyamatos kijátszása miatt, amelyben két brit vállalat, a bp és a shell játszotta a főszerepet.

a kormány tudatában van, hogy a botrány lerombolhatja angliá maradék tekintélyét és pozícióit is fekete afrikában, ezért most megkésve igyekszik gyors és határozott cselekvést mutatni. a külügyminisztérium közölte, hogy nyilvánosságra hozza a visszaéléseket feltáró bingham-jelentést, amelyet egyébként a vádemelés szükségességének megállapítása végett már átadott az ügyészségnek. a kormány ezzel lecsillapította a hazai felháborodás első hullámát, és annál is nyugodtabban vállalkozhatott a személyes felelősség kérdésének felvetésére, mert a legsúlyosabb gyanu a wilson- és a heath-korszak kormányaira nehezedik.

/folyt. köv/
12.10/ny
NW

-31-

kk 29. / rhodesiai ...folyt./ny

a sajtóban napról-napra sűrűsödnek az „alibit igazoló”, levelek, nyilatkozatok, kiszivárogtatások. a times szombati számában harold wilson volt miniszterelnök állítja, levélváltásaira hivatkozva, hogy sohasem tudott a szankciók kijátszásáról.

a guardian saját nyomozása viszont arra az eredményre jutott, hogy az energiagazdálkodási minisztérium már három héttel a smith-féle függetlenségi nyilatkozat után tudott az illegális olajszállításokról. az inkriminált két olajvállalat szintén a politikai vezetőkre hárítja a felelősséget, ők sohasem titkoltak semmit, állítják. michael stewart, wilson egykori külügyminisztere szintén tagad, ám a guardian értesülése szerint a külügyminisztérium, amely a legközvetlenebbül volt felelős az olajembargó érvényesítéséért, már saját külön belső vizsgálatot is indított.

-.-

kk 30. kina—hongkong—taszsz

a-/km/pg pl m o s z kva, 1978. szeptember 2./mti/

szergej kulik, a taszsz politikai szemleirője írja:

peking továbbra is hajlandó megbékélni azzal, hogy hongkong jelenlegi státusának megtartásával angol gyarmat legyen kínai területen. erre a következtetésre jutott a londoni „financial times”, amely a napokban arról számolt be, hogy a kínai népköztársaság a hongkongi gyarmati hatóságokkal közösen több költséges gazdasági tervet készül megvalósítani. „ez az üzlet” írja a londoni lap - rendkívül figyelemre méltó, mivel hosszú távú jellegéből úgy tűnik: kina hajlandó beengedni abba, hogy hongkong 1997, a bérbevétel lejáta után is brit birtok maradjon.,,

a maoisták devizabevételeinek kétharmada - mintegy 2-3 milliárd dollár - származik hongkongból. a kínai népköztársaság, a „pénzne”k nincs szaga., elvtől vezérelve, még a hongkongi ópiumkereskedelemből és valutatőzsdéből, valamint a csempészbándák törvényellenes üzleteiből is hasznot húz.

/folyt. köv./

12.20/pg

Nm

-32-

kk 30./ kina...folyt./pg

az utóbbi időben egyre nagyobb a szerepe a peking hongkongi befektetéseiből származó jövedelmének is; ez az összeg meghaladja a 1,5 milliárd dollárt. kina hatalmas összegeket ruház be olyan területeken, mint az elektronikai, kőolajfeldolgozó-ipar, hajó- és gépgyártás. ezeket az iparágakat, angliá, az egyesült államok és japán imperialista monopóliumaival együttműködve hozták létre.

a nyugattal közösen alapított vállalatok lehetővé teszik kina számára, hogy megismerje a legkorszerűbb külföldi technológiát, beleértve a hadászati technológiát is. emellett pekingnek lehetősége nyílik arra, hogy exportkontatózások alá eső berendezésekhez is hozzájusson.

hongkong hatalmas kémközpontként is ismert, s kina dél-kelet-ázsiai egyeduralmi törekvéseinek megvalósítására ugyan- csak felhasználja a gyarmatot. mint a neuter hongkongi tudósítója írja, peking a gyarmat 4,5 milliós lakossága révén szerzi be a számára szükséges információk nagy részét./taszsz/

-.-

kk 31. lázár - mongóliai előzetes

ie/pg kd ulánbátor, 1978. szeptember 2.

izsák erika, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

„magyar barátaink segítsége,, címmel közölt első oldalas cikket az unen, a mongol népi forradalmi párt napilapja szombati számában. a cikk a magyar közreműködéssel épült és üzemelő darhani huskombinát idei munkájáról, esedékes tervének sikeres teljesítéséről számol be, méltatja a darhanban dolgozó magyar szakemberek tevékenységét, s igen hasznosnak értékeli a mongol szakmunkások rendszeres szakmai gyakorlatát a kaposvári husfeldolgozó üzemben.

a legutóbbi hetekben több hasonló témájú cikk jelent meg a központi mongol napilapokban. riportokban számolnak be az ulánbátori ruhagyár és a szinginói biokombinát munkájáról, mindkettőnél kiemelve a magyar közreműködést, szakmai segítséget. tájékoztatják a mongol olvasókat magyarországi életéről is; a többi között a munkavédelemről és a diósgyőri acélmű fejlesztéséről közöltek terjedelmesebb cikket.

/folyt. köv./

13.20/pg

Nm

-33-

kk 31./ Lázár...folyt./pg

hozzájárul a magyar-mongol kapcsolatok, illetve a magyar kultúra ismertetéséhez a többi tömegközlelési eszköz is. a rádió naponta többször sugároz magyar zenét, a televízió pedig vasárnap az „Így jöttem” című filmet és Magyarországot ismertető dokumentumfilmeket mutat be.

-. -

kk 32. hírek Lengyelországból

ba/pg kd var s ó, 1978. szeptember 2./mti/

Varsóban szombaton délelőtt megnyílt a trybuna ludu, a Lemp kb központi lapja két hete tartó országos ünnepének két napos zár rendezvény sorozata. a lap a közeljövőben ünnepli harmincadik évfordulóját. az ünnep alkalmából több mint száz rendezvény várja a népi ünnepély hangulatu esemény résztvevőit. a politikai vitafórumok, kiállítások, könnyű- és népzenei koncertek mellett a főáros stadionjainak sportrendezvényeire is tizezreket várnak a hideg, őszi időjárás ellenére.

x x x

készül a lengyel diplomácia történetének első összefoglaló kiadása. az öt kötetre tervezett mű, amelynek első kötete ez év végén kerül az olvasók elé, részletes, elemző feldolgozást adja a lengyel diplomácia történetének a lengyel államiság kezdetétől.

x x x

Varsóban a mai lengyel festőművészet eredményeit reprezentáló tárlattal nyílt meg a hetedik lengyel szépművészeti fesztivál. a rendezvény sorozat, amelyet két évenként tartanak, egyik legfontosabb eseménye a varsói kulturális őszi programjának.

x x x

/folyt. köv./

13.45/pg

Nm

-34-

kk 32./ hírek...folyt./pg

huszadik halálos áldozatát követelte idén a lengyel tátra pénteken - egy 19 éves lány zuhant szakadékba. a hatóságok ismételt, nyomatékos figyelmeztetései ellenére sokan indulnak hegyi vezetők nélkül kirándulásokra, és e vállalkozások gyakran végződtek halállal. az újabb baleset után a szakértők ismét óvják az amatőr hegymászókat: idén a tátrában gyakorlatilag nem volt nyár, az esőkel, hóviharakal, fagyokkal és olvadással tarkított hónapok után még a korábbi évekből jól ismert utak is veszélyessé válhattak.

x x x

idén is megtartották Lengyelországban az arabs lovak immár hagyományos nemzetközi aukcióját. a „vásáron”, 37 fajtisztapa paripa talált új gazdára - 910 ezer dollárért.

/barabás jános/

-. -

a szerkesztőségek tájékoztatására

kk 34. vietnami indítvány az asean-~~hoz~~

gyj/jp/pg kd h a n o i, 1978. szeptember 2./mti/

a kyodo japán hírügynökség singapore-i jelentése szerint vietnam kifejezte szándékát az asean-nak, a délkelet-ázsiai országok szövetségének, hogy megfigyelői státussal csatlakozzék a szervezethez. a hírt hanoi-ban még nem erősítették meg. megfigyelők rámutatnak az információ jelentőségére, mivel pham van dong vietnami miniszterelnök a közeli napokban megkezdi a délkelet-ázsiai országokban teendő körutját. ennek első állomása, mint ismeretes, thaiföld./györi/

-. -

-35-

14.00/pg

Nm

kk.33. vietnami évforduló - ^ham van dong

gys/jp/a/kd

h a n o i, 1978. szeptember 2.

győri sándor, az mti hanoi tudósítója jelenti:

az egész országot átfogó tömegmegmozdulásokat tartottak vietnamban pénteken és szombaton az augusztusi forradalom 33. évfordulójának megünneplésére. a vp kb titkárságának felhívására valamennyi városban gyűléseket, felvonulásokat rendeztek. hanoi pénteken összesen mintegy 200 000 ember, munkások, diákok, katonák és népi milicisták vettek részt a nagyszabású tömegdemonstrációkban. a város egy különböző pontján gyülekező felvonulók a nemzeti függetlenséget, a szocialista építőmunkát, a haza védelmét, a nemzetközi szolidaritást hirdető transzparenseket vittek.

a kongresszusi palotában - mint arról már hírt adtunk - pham van dong, a vpk politikai bizottságának tagja, miniszterelnök mondott ünnepi beszédet. a vietnami kormányfő a többi között megállapította: vietnam az 1975-ös győzelem óta több történelmi fontosságú eredményt ért el. az elmúlt időszakban történt súlyos incidensek sorozata azonban közvetlenül fenyegeti a vietnami nép békés építőmunkáját. az első ilyen ellenforradalmi pol pot-ieng sary csoport által indított agresszió vietnam délnyugati határtérsége ellen. a phnom penh-i vezetés számos veresége ellenére, kitart esztelen háborúja mellett - mutatott rá a vietnami kormányfő, aki egyúttal felhívta a figyelmet arra, hogy egyre szélesedik és erősödik a veres kambodzsai rezsimmel szembeni forradalmi ellenállás.

az előrehaladást gátló folyamatok között említette pham van dong azokat az incidenseket, amelyeket a pekingi vezetés reakciós köréi robbantottak ki a két ország határán, illetve vietnamban élő kínai származású állampolgárok ügyében. a kormányfő ironikusan megjegyezte, hogy peking mestéri módon izgatta fel és kényszerítette a hoák tízezreit vietnam elhagyására. emellett embereket a határ illegális átlépésére ösztönzött, fegyveres erőt a határ megsértését célzó akciókra utasítja, légierejét, s flottáját arra használja, hogy behatoljon vietnam légterébe és területi vizeire; általában fegyveres erőt összpontosított vietnam ellen.

/folytköv./
14.05/a
Nan

kk.33./vietnamifolyt./-a

pham van dong az elmúlt évek változásait összegezve elmondta, hogy peking már hosszú ideje expanzionista, nagyhatalmi hegemonsztikus igényeket támaszt mind vietnammal, mind a térség más államaival szemben. már 1975-ben, a vietnami nép győzelmekor peking úgy vélte: egy békés, független vietnam létrejötte akadályozza majd délkelet-ázsiai terjeszkedő céljait. - a vszk-val szembeni ellenséges pekingi politikát, amely ellentétes a kínai nép valóságos érdekeivel, vietnam nem tűri el - mondotta pham van dong, és hozzátette: országa eltökélten harcol a függetlensége, a szuverenitása elleni akciókkal szemben, forradalmi céljai megvédéséért. ugyanakkor hozzáfűzte azt is, hogy a pekingi vezetés reakciós köréit vietnamban nem keverik össze a kínai néppel, kína igazi kommunistáival.

a továbbiakban pham van dong utalt rá, hogy a nehézségek legyőzéséhez a vietnami népnek a nemzeti egységre és az ország gazdag természeti kincseire kell támaszkodnia. köszönetet mondott vietnam barátainak, akik segítettek a háborús sebek begyógyításában, és ezzel összefüggésben hangsúlyozta: a vszk tovább erősíti barátságát és sokoldalú együttműködését a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. hangoztatta, hogy vietnam kész baráti, jószomszédi kapcsolatok fejlesztésére délkelet-ázsia államaival, egyszersmind nagy figyelmet szentel a fejlett tőkés országokkal való kapcsolatfejlesztés szükségességének is.

széles belpolitikai és gazdasági körképben pham van dong megemlítette, hogy a fejlődés jelenlegi szakaszában fenn kell tartani a politikai biztonságot és a közrendet, meg kell akadályozni, illetve meg kell büntetni minden ellenséges szabotázsakciót. felhívott a párt központi bizottságának iv. plénumán hozott határozatok teljesítésére, a hatékonyság fokozására, a bürokratikus centralizáló törekvésekkel szembeni küzdelemre.

a nhan dan, a párt központi lapja szombati számában vezércikkben köszöntötte az évfordulót. az írás a nemzeti függetlenség és a szocializmus délkelet-ázsiai bástyájának nevezi vietnamot, hozzátéve: erejének alapja a legfejlettebb társadalmi rendszer, a szilárd nemzetvédelem és a szocialista országok közössége. vietnam most a nemzetközi reakciók támadásának veszélyével néz szembe, de - figyelmeztet rá a lap - az az ország, amely évtizedeken át küzdött szabadságáért, nem fogja megengedni senkinek, hogy megsértse szuverenitását.

14.15/a
Nan

kk 35. rövid hírek

ma bzs kd

1978. szeptember 2. /mti/

Strasbourg: geofizikusok közgyűlése

harminnégy ország több, mint 500 tudósa vett részt ezen a héten strasbourgiiban a geofizikusok európai társasága és az európai szeizmológiai bizottság közös szimpóziumán. a földrendezéseket tanulmányozó geofizikusok következő közgyűlésüket bécsben rendezik meg. /afp/

Barcelona: sztrájk

rendőrök kezelték szombaton a benzinkutakat barcelonában, miután mintegy 1500 benzintöltő munkás a tömeges elbocsátások elleni tiltakozásul sztrájkba lépett. a szélsőséges szakszervezetek által kezdeményezett munkabeszüntetést a kommunista és szocialista vezetés alatt álló szakszervezetek ellenezték. /ap/

Kairó: lakóházak süllyedése

pénteken újabb ötemeletes ház omlott össze kairóban. a szeptemberi házósszeomlások egy éven belül több, mint 200 áldozatot követeltek az egyiptomi fővárosban. ezúttal szerencsére nem történt sérülés, mert a lakókat idejében kiköltöztették. a hatóságok szerint mintegy 75 ezer ingatlant fenyeget a talajvíz miatt az összeomlás veszélye. /afp/

Libanon: élelmiszersegély

Libanon egymillió dollár értékű rendkívüli élelmiszersegélyt kap - jelentették be szombaton az ENSZ élelmezési és mezőgazdasági szervezetének római központjában. a buza-, tej- és húsállományokkal beirtnak a harcok által leginkább sújtott keleti és délkeleti részén élő, élelmiszerhiányban szenvedő tízezreken kívánnak segíteni. /ansa/

/folyt. köv./

15.45/bzs
Nem 15-00

- 38 -

kk 35. /rövid hírek 1. folyt./bzs

athén: akropolisz megmentése

az akropolisz műemlékeinek mentési munkálatait, amelyeket tavasszal kellett volna elkezdeni, a titánium hiánya, pontosabban görögország kereskedelmi mérlegének japánnal szemben mutatkozó hiánya miatt halasztották el - jelentette be szombaton a görög kulturális minisztérium. az értékes fém - amely a műemlékek acéltámasztékait helyettesítették volna - a japánok még nem szállították le, időközben viszont a görög kormány felfüggesztette a japán importot. görögország japánból érkező behozatala ugyanis tiszter akkora, mint oda-irányuló kivitele. /afp/

addiszabaaba: sáskajárás

rendkívül súlyossá vált a helyzet etiópia négy tartományában a pusztító sáskajárás következtében. a májusi esőzések miatt nem sikerült felszámolni a sáskacsoportok gócpontjait harage tartományban, s ennek következtében a rovarok tovább szaporodtak, elárasztották a többi tartomány területét is. etiópia a baráti kormányok és a nemzetközi szervezetek segítségét kérte, hogy azok lehetőségeik szerint biztosítsanak megfelelő eszközöket a sáskák kiirtásához. /taszsz/

kk 36. Irán

ti bzs kd

teherán, 1978. szeptember 2. /mti/

szombatra virradó éjjel is folytatódtak a kormányellenes megmozdulások iránban. teheráni sajtójelentések szerint a tüntetők és a karhatalmi erők közötti összecsapásoknak, a fővároson kívül mashhad, ardabil, shustar és abadan városokban az utóbbi 48 órában 11 halálos és számos sebesült áldozata van.

az új iráni kormány eddigi tevékenységével kapcsolatban mind mohamedán egyházi vezetők, mind pedig parlamenti képviselők is elégedetlenségüknek adtak hangot. a szó igazi értelmében a nép politikai vezetőivé csak egyházi személyek válhatnak - jelentette ki egy mohamedán papi méltóság. ha nem biztosítják a mohamedán felügyeletet az ország törvényhozásában, akkor minden törvény érvénytelené válik, mert iszlám ország csak iszlám törvény szerint élhet - hangsúlyozta egy siita ajatollah.

/folyt. köv./
16.02/bzs

- 39 -

kk 36. /irán 1. folyt./bzs

ujabb ellenzéki csoportosulások jöttek létre, amelyek dzsafir sarif-emami jelentégi kormányát alkalmatlannak tartják a válság megoldására, és új „nemzeti koalíciós kormány„ megalkotását követelik.

40 család táviratban követelte a miniszterelnöktől politikai okok miatt bebörtönzött hozzátartozóik szabadlábra helyezését.

az iráni irószövetség 13 tagjának szabadonbocsátására szólított fel, akik tízéves börtönbüntetésüket töltik. /dpa, afp, upi/

-.-

kk 37. dél-jemen - északi behatolók

km bzs kd a d e n, 1978. szeptember 2. /mti/

észak-jemeni határsértőket fogtak el pénteken a jemeni népi demokratikus köztársaság területén. a csoport tagjai, akiknél robbanóanyagot és fegyvert találtak - aknákat akartak elhelyezni, gazdasági és más jellegű szabotázsakciókra készültek a demokratikus jemen területén - közölte a jndk hírügynöksége szalem muszleh kaszem belügyminiszter bejelentésére hivatkozva.

a belügyminiszter a behatolással kapcsolatos részleteket nem közölte, csupán annyit mondott, hogy a beszivárgott elemek annak idején szalem ali rubia-val, az államcsínykísérlet védjével júniusban kivégzett államfővel álltak kapcsolatban.

nem sokkal a belügyminiszter bejelentése után ali nasszer mohammed államfő kijelentette, hogy a demokratikus jemen visszaver minden behatolási kísérletet az országba. „Pontosan tudjuk, hol toboroznak külföldön zsoldosokat, s ismerjük azokat az utakat, ahol megpróbálnak behatolni, hogy szabotázsakciókat hajtsanak végre és veszélyeztessék állampolgáraink biztonságát, - tette hozzá a dél-jemeni államfő. /neuter/

Lhasszani -.-

kk 38. külpolitikai híreink jegyzéke szeptember 2-án
16 óráig

pg pi 1978 szeptember 2. /mti/

1. várható
 2. lipósei vásár
 3. körmöci aranydukát iv. károly emlékére
 4. torrijos nem jelölteti magát az elnökségre
- /folyt. köv./
16.08/bzs - 40 -

R

kk 38. /híregyzék 1. folyt./bzs

5. kamcsatka hőenergiája
6. béke-világtanács - vietnam
7. mexikó - kormánynyilatkozat
8. vietnam - usztyinov
9. nicaraguai helyzet
10. úrhajósok - 1.
11. japán sarkutazó
12. japán gazdasági csomagterv
13. portugál kormány- centrista párt
14. rövid hírek
párizs: guiringaud
dacca: új párt
pamplona: összeecsapás
ankara: terrorhullám
los angetes: iráni diákok
15. gázvezeték
16. glusko: jubileum
17. szovjetunió-vietnam
18. namibia - bt
19. schlesinger - pravda
20. a die wahrheit a négyodatu egyezményről
21. kenyai ügyvezető elnök nyilatkozata
22. tuc előzetes-molennan nyilatkozata
23. rhodesia
24. déli-atlanti szövetség - pravda
25. lázár gyöngy moszkvában
26. rövid hírek
cartagena: baleset a csatorna fölött
koppenhága: tüntetés
washington: tiltakozás a pentagon előtt
berlin: lothar bolz
berlin: tolsztoj-kiadás
kisinyov: magyar novellás-kötet
27. libanoni kp - szófiai tárgyalások
28. törökország - amerikai támaszpontok
29. rhodesiai olajembargó - újabb fejlemények
30. kina- hongkong - taszsz

/folyt. köv./

16.12/bzs

- 41 -

R

kk 38. /híregyzék 2. folyt./bzs

- 31. Lázár - mongólia - előzetes
- 32. hírek Lengyelországból
- 33. vietnami évforduló - pham van dong
- 34. vietnami indítvány az asean-hoz /szerk.táj./
- 35. rövid hírek
strasbourg: geofizikusok közgyűlése
barcelona: sztrájk
kairó: lakóházak süllyedése
libanon: élelmiszersegély
athén: az akropolisz megmentése
addisz abeba: sáskajárás
- 36. irán
- 37. dél-jemen - északi behatolók
- 38. híregyzék /mti/

-. -

kk 39. rhodesia - frontállamok vezetőinek értekezlete

fl. bzs ká l u s a k a, 1978. szeptember 2. /mti/

Lusakában, zambia fővárosában szombaton kilencórás megbeszélést tartottak a rhodesiai frontállamok, valamint a zimbabwe hazafias front vezetői. a találkozón, amelyen angola, botswana, mozambik, tanzánia és zambia államfői, valamint joshua nkomo és robert mugabe, a zimbabwe hazafias front társelnökei vettek részt, a rhodesiai rendezésről, az országban élő színesbőrű többség uralmának megteremtéséről volt szó. az értekezletről nem adtak ki közleményt.

joshua nkomo, a zimbabwe hazafias front társelnöke a tanácskozás után újságírók kérdéseire válaszolva közölte, hogy az elmúlt hetekben találkozott ian smith rhodesiai miniszterelnökkel. nyugati hírügynökségek szerint nkomo kijelentette: a fehértelepés kormány vezetője az általa kért megbeszélésen beleegyezett abba, hogy átadja a hatalmat a zimbabwe hazafias frontnak. a színesbőrű politikus a találkozó időpontjáról és helyéről nem nyilatkozott.

mint már jelentettük, abel muzorewa püspök és ndabaningi sithole lelkes, a rhodesiai telepés kormánnyal kötött ugynevezett belső megállapodásban résztvevő megalkuvó afrikai vezetők csütörtökön salisburyben bejelentették, hogy nkomo augusztus 14-én lusakában kenneth kaunda zambiai államfő jelenlétében találkozott ian smith-szel. ezt pénteken mind joshua nkomo, mind a salisbury-i kormány határozottan cáfolta. /ap, upi, afp, reuter/

-. -

16.20/bzs

- 42 -

kk 40. vietnami elnök - távirat

it bzs bs m o s z k v a, 1978. szeptember 2. /mti/

ton duoc thang, a vietnami szocialista köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének a 90. születésnapja alkalmából küldött üdvözléért. köszönetet mondott továbbá a szovjetunió legfelsőbb tanácsának, amiért az októberi forradalom érdemrenddel tüntette őt ki.

meggyőződésem, hogy a pártjainkat és országainkat összekötő, a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvein alapuló nagy barátság, harcosszolidaritás és testvéri együttműködés szakadatlanul és sikeresen tovább fejlődik mindkét nép, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szocializmusért folyó harc érdekében -, mutat rá táviratában ton duoc thang. /taszsz/

-. -

kk 41. volksstimme ünnepség

sz bzs bs b é c s, 1978. szeptember 2. /mti/

a bécsi prater-ban szombaton megkezdődött a volksstimme kétnapos ünnepségsorozata. az osztrák kommunista párt központi lapjának hagyománycs rendezvénye az egyetlen nagyszabású, valóban népi jellegű ünnepély, amelyen az osztrák főváros és környékének dolgozói változatos politikai, kulturális és sportesemények között válogathatnak.

a prater sok ezer hektáros pázsitján jelen vannak a testvérlapok - közöttük a népszabadság - kiállítói is. sportolónkat művészi torna-csapatunk, a magyar pop zenét pedig az omega együttes képviseli. /szabó/

-. -

kk 42. görög-szovjet kapcsolatok - rallisz

it bzs bs a t h é n, 1978. szeptember 2. /mti/

georgiosz rallisz görög külügyminiszter külszöbönálló szovjetunióbéli látogatása kapcsán szovjet újságíróknak nyilatkozott, s „kiválónak” minősítette a szovjet-görög kapcsolatokat. hangsúlyozta, hogy az utóbbi néhány évben komoly lépéseket tettek a két ország kapcsolatainak fejlesztése érdekében, s reális lehetőségek vannak a sokoldalú együttműködés továbbfejlesztésére.

/folyt. köv./
17.10/bzs

- 43 -

RJ

kk 42. /görög-szovjet ... 1. folyt./bzs

a miniszter emlékeztetett a két országot összefűző történelmi kötelezettségekre, s kifejezte azt a reményét, hogy moszkvai tárgyalásai tovább erősítik a görög-szovjet barátságot.

a görög nép nagy érdeklődést tanúsít a szovjetunió eredményei iránt. különösen nagyra értékeljük a szovjet nép társadalmi, gazdasági és tudományos téren elért haladását -, mutatott rá rallisz. /taszsz/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 24. sz. hírünk /dél-atlanti szövetség/ 1. bek. 1-2. sorában a szöveg helyesen:

..,uj katonai tömbök ...

/mti/

kk 43. űrhajósok - 2.

/lásd: kk 10. sz. hírünket is/

ki bzs bs m o s z k v a, 1978. szeptember 2. /mti/

főpróbát tartott szombaton valerij bikovszkij és sigmund ja:hn a sojuz 29. űrhajóval: kipróbálták valamennyi berendezés, műszer működését. az űrhajóban elhelyezték a földre szállítandó tartályokat, küldeményeket. ez nem egyszerű munka, mivel a rakodást meghatározott rend és elhelyezési terv szerint kell végezni, nehogy megváltozzék az űrhajó visszatérő kabinjának súlypontja. a súlypont normális körülmények között az ülés alatt van, s a ballisztikusok ennek megfelelően számítják ki a visszatérés pályáját. az eltolódás komoly eltérésekhez vezethetne a leszállás során, az űrhajó nem a megadott ponton érne földet.

miért kellett „űrhajót váltani”, a nemzetközi expedíció tagjainak? a magyarázat az, hogy az eredeti személyzet, vlagyimir kovaljonok és alekszandr ivancsenkov űrhajója, a sojuz 29. már nyolcvan napot töltött a világűrben. egyes berendezései úgy vannak méretezve, hogy működésük csak megadott ideig szavatolható. jelenleg még jóval a határidőn belül vannak, viszont kovaljonok és ivancsenkov „szolgálati ideje”, a szaljut 6. űrállomáson még korántsem ért véget. most „friss”, űrhajót kapnak a később esedékes visszatéréshez - a nemzetközi expedíció sojuz 31-esét -, bikovszkij és ja:hn viszont teljes nyugalommal térhet vissza a még „garanciaidős”, sojuz 29-cél.
/folyt. köv./
18.10/bzs

- 44 -

7,

kk 43. /űrhajósok - 2. 1. folyt./bzs

a földi irányító központ nem tette könnyűvé a nemzetközi expedíció rakodómunkáját: a legkisebb részletről is állandó tájékoztatást kért. figyelmeztette például a két űrhajóst, hogy minden fényképfelvétel-csomag mellett ott kell lennie az azonossági kártyának, a feljegyzéseknek: mivel a kirakodás az űrexpedíció résztvevőinek távollétében megy majd végbe, s a felvételeket azonnal elő akarják hivatni, az azonosítás tehát igen fontos. bikovszkij megnyugtatta őket: minden kozmikus feljegyzés a helyén van ...

a nemzetközi expedíció egyébként teljes egészében teljesítette a megszabott programot. a földi központ képviselői szerint mindent elvégeztek, amit előírtak számukra és a szombati főpróba is jól sikerült. vasárnap a korai ébresztő után a nemzetközi expedíció tagjai elbucsznak az állandó személyzet-től és átszállnak űrhajójukba. a lezárás ellenőrzése többórás munka, s ezután kerülhet majd sor a szétkapcsolásra. a földetérés a tervek szerint vasárnap a kora délutáni órákban várható.
/kis csaba/

--

kk 44. libia - évforduló

rg bzs bs t r i p o l i, 1978. szeptember 2. /mti/

libia pénteken ünnepelte kilencedik évfordulóját annak a forradalomnak, amely megdöntötte a monarchiát, megsemmisítette az imperializmus helyi politikai, gazdasági és katonai állásait és széles távlatokat nyitott az ország társadalmi és gazdasági fejlődése előtt.

az évfordulón katonai parádét és nagygyűlést rendeztek a fővárosban, tripoliban. moamer el-kadhafi, a libiai általános népi kongresszus főtitkárságának főtitkára beszédében nagy hangsúlyt helyezett az arab államok szolidaritásának szükségességére az imperializmus, a cionizmus és a reakció elleni harcukban. libia támogatásáról biztosította a nemzeti felszabadító mozgalmakat, amelyek az imperializmus, a gyarmatosítás és a fajgyűlölet minden megnyilvánulásának felszámolásáért küzdenek az afrikai kontinensen.

a közel-keleti helyzetről szólva hangsúlyozta, hogy libia a leghatározottabban elutasítja a „rendezés”, bármilyen megalkuvó formáját, mely az arab népek háta mögött, az ő rovására menne végbe.

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy nagyra értékeli a gyümölcsöző szovjet-libiai együttműködést, s rámutatott, hogy azt a jövőben tovább kell erősíteni.
/folyt. köv./
18.15/bzs

- 45 -

R

kk 44. /libia - ... 1. folyt./bzs

belpolitikai kérdésekről szólva kadhafi megállapította, hogy a libiai nép figyelemre méltó eredményeket ért el a nemzetgazdaság, az oktatás és az egészségügy területén. szükségesnek mondta, hogy fejlesszék a tömegeknek az állam vezetésében való részvétele különféle formáit, s hangsúlyozta, hogy a dolgozó néznek nagyobb szerepet kell kapnia a forradalmi reformok végrehajtásában. /taszsz/

..-

kk 45. L,unitá - fesztivál

se bzs bs n ó m a , 1978. szeptember 2./mti/

genovában szombaton megnyílt az okp sajtó-ünnepe, a L,unitá-fesztivál. a Kennedy és a Martin Luther King parkban berendezett fesztivál-város szeptember 17-ig várja a látogatókat.

a L,unitá-fesztivál központi politikai és kulturális témája a munkásosztály. nyílt vitákon igyekeznek tisztázni, hogy milyen vezető szerep hárul rá napjaink olasz politikai életében, Itália társadalmának átalakításában. fontos téma a munkásosztály szövetségi rendszerének kérdése is. a párt vezetősége még jobban tudatosítani akarja, hogy mennyire fontos a munkásosztály összefogása más rétegekkel, a többi dolgozókkal, a műszaki és a humán értelmiségiekkel. kiemelt helyen szerepel az ifjúság és az okp, továbbá a munkásmozgalom és a munkanélküliek viszonya.

szombaton Pietro Ingrao-nak, az olasz képviselőház kommunista elnökének részvételével vitát rendeztek a „fiatalok és a munkásosztály”, címmel. a következő napokban szó esik a köztársasági alkotmányról, Olaszország nemzetközi helyzetéről és a jövőre esedékes európai parlamenti választásról. külön követeléseként fogalmazták meg a demokratikus tömegtájékoztatás szükségességét.

a kulturális programban szerepel a weimari színház Brecht-sorozata. a filmek közül elsősorban azokat válogatták ki, amelyek a külföldön dolgozó olasz munkásokhoz szólnak. szombaton levetítették Chaplin a „Kivándorló”, című filmjét.

az okp fesztiválján számos testvértlap, köztük a népszabadság is, képviselteti magát.

az okp azt szánja a fesztivál „üzenetét”, hogy az olasz kommunistáknak harcolniuk kell egy igazságosabb társadalomért, új társadalmi értékekért, újfajta erkölcsi-politikai egységért, valamint azért, hogy Olaszország nagyobb szerepet játsszék a béke megvédésében, a népek közötti együttműködés előmozdításában.

az első nap több tízezer látogató kereste fel a genovai L,unitá-fesztivált./simó endre/

18.20/bzs

..-
- 46 -

kk 46. Izlandi kormánypártok nyilatkozata

fb bzs bs Reykjavik, 1978. szeptember 2./mti/

az Izlandon szerdán megalakult koalíciós kormányban képviselt három párt vezetősége szombaton közös nyilatkozatban ismertette a kormány politikájára vonatkozó terveit.

a nyilatkozat megállapítja, hogy a haladó párt, a néppárt /szociáldemokrata/ és a népi szövetség kész közös erőfeszítéseket tenni az ország gazdasági nehézségeinek leküzdése, a teljes foglalkoztatottság és az ipari üzemek gazdaságos működésének biztosítása, valamint az infláció gyors ütemű fokozódásának megakadályozása érdekében.

az új izlandi kormány tervbe vette a jelentős mértékű magántulajdon fokozott megadóztatását.

a közös nyilatkozat szerint a kormány a lehető legrövidebb időn belül hatályon kívül akarja helyezni a korábbi kormányok által elfogadott munkásellenes törvényeket, amelyek alapján az áruk szakadatlan emelkedése ellenére befagyasztották a béreket. a dolgozók életkörülményeinek javítása érdekében az alacsony jövedelmű munkások számára bérkiegészítést helyez kilátásba a kormány.

a nyilatkozat szerint Izland gazdasági helyzetének javítása érdekében 15 százalékkal leértékelik az izlandi Kronát.

a kormány külpolitikai elképzeléseiről szólva a dokumentum megállapítja, hogy bár a kormánykoalíció tagjai megállapodtak az ország korábbi külpolitikai irányvonalának folytatásáról, a népi szövetség elutasítja Izland NATO-tagságát, valamint amerikai csapatok jelenlétét a szigetországban. ezért e kérdések áttekintésére biztonsági problémákkal foglalkozó különleges kormánybizottságot hoznak létre. /taszsz/

..-

kk 47. vietnam nemzeti ünnepe - szolidaritás

it bzs bs 1978. szeptember 2. /mti/

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a világ haladó közvéleménye támogatásáról biztosítja a területi épségéért és függetlenségéért harcoló Vietnámot, s felháborodását fejezi ki a VSK-ra gyakorolt otromba kínai nyomás és Peking bomlasztó tevékenysége miatt.

/folyt. köv./
18.25/bzs

- 47 -

B

kk 47. /vietnam ... 1. folyt./bzs

s t o c k h o l m

a svéd békebizottság nyilatkozatban szólítja fel tagjait: járuljanak hozzá, hogy a vietnami szolidaritási mozgalom országszerte erősebbé, tömeges jellegűvé váljék. a bizottság elítéli a pekingi vezetőknek és az általuk támogatott phnom penh-i rezsimnek a vszk elleni provokációit, és hangsúlyozza, hogy a pekingi politika az enyhülés, a leszerelés és a béke ellen irányul.

u j - d e l h i

a szocialista vietnam iránti szolidaritási kampány fokozása a világ haladó erőinek kötelessége -, mutat rá az újdelhiben megjelenő patriot című lap. - a fiatal köztársaság, amely a közelmúltban győzelmet aratott az imperialista agresszorok felett, most ismét kénytelen megvédeni függetlenségét és szuverenitását ez alkalommal a maoista pekingi vezetés közvetlen beavatkozásával szemben. ilyen körülmények között nagy jelentősége van a békeszerető államok által a vszk-nak nyújtott segítségnek és támogatásnak.

p á r i z s

párizsban közzétett nyilatkozatában a francia országoz béketanács szolidaritásáról biztosítja a vietnami nép harcát. a dokumentum a vietnami-kínai és a vietnami-kambodzsai kapcsolatok kérdéseiben sikraszáll a vszk álláspontja mellett.

c a n b e r n a

ausztrália haladó erői szolidárisak a vietnami néppel és a vszk elleni kínai provokációkat a fiatal szocialista állam szuverenitása és függetlensége elleni fenyegetésnek tekintik - szögezte le a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában Lorraine Hogan, a xi. vit-en résztvevő ausztráliai küldöttség vezetője. - a kínai vezetők hegemonista törekvéseik elérése érdekében szövetségre lépnek az imperializmus erőivel, amelyek szintén nem szívesen látják erős és virágzó szocialista államnak vietnamot. /taszsz/

--

18.30/bzs

- 48 -

kk 48. nicaragua - biztonsági tanács

s j k z e b s

new york, 1978. szeptember 2. /mti/

Venezuela azzal a kéressel fordult az ENSZ biztonsági tanácsának tagállamaihoz, hogy nem hivatalos konzultációkon vitassák meg a nicaraguai helyzetet -, jelentette be Venezuela ENSZ-képviselője, a kéresemek megfelelően Ilya Hutinsky csehszlovák nagykövete, a BT soros elnöke, felvette a kapcsolatot először Waldheim főtitkárral, majd a BT tagországainak nagyköveteivel, mint a canadai kormány ENSZ-missziójának szóvivője közölte, Venezuela a konzultációk eredményétől teszi függővé, hogy kéri-e a biztonsági tanács összehívását a nicaraguai helyzet megvitatására. /afp, reuter, ap/

kk 4. torrijos

pl y b u b z s b s

n a v a n n a, 1978. szeptember 2. /mti/

omar torrijos panamai kormányfő bejelentette: nem kívánja jelöltetni magát az elnöki posztra. mint ismeretes, panamában október 11-én kerül sor közvetett elnökválasztásra: a törvényhozás 505 képviselője dönt arról, hogy ki legyen az ország elnöke az elkövetkezendő hat esztendőre és szavaz a miniszterelnök személyéről is. torrijos nem utalt arra, megmarad-e a kormány élén, ha a parlament az ő személye mellett döntene. ugyanakkor leszögezte, hogy továbbra is a nemzeti gárda főparancsnoka kíván maradni.

emlékeztetes, hogy panamában augusztus 6-án nemzeti-gyűlési választásokat tartottak. a szavazók nagy többséggel hagyták jóvá torrijos politikáját. ezt követően a panamai kormányfő választási és közigazgatási reformtervet hirdetett meg, amelynek leglényegesebb mozzanata az alkotmányreform kidolgozása. ez az eredeti elképzelések szerint 1984-re elvezetne a közvetlen elnökválasztás bevezetéséig. ezzel párhuzamosan kilátásba helyezték a népi hatalom szerveinek kiépítését is.

--

kk 49. khaddam-látogatás - visszhang

ng bzs b s

1978. szeptember 2. /mti/

d a m a s z k u s z

abdel halim khaddamnak, az arab ujjászületés szocialista pártja vezetősége tagjának, szíriai miniszterelnök-helyettesnek és külügyminiszternek a szovjetunióban tett hivatalos baráti látogatása nagy érdeklődést keltett a szíriai fővárosban.

/folyt. köv./
19.20/bzs

- 49 -

R

kk 49. /khaddam -... 1. folyt./bzs

a tigrin című damaszkuszi lap elégedetten állapította meg, hogy a rendszeres szovjet-szíriai konzultációk a két ország kapcsolatainak állandó jellemzői lettek. a szovjetunió és szíria, egymással konzultálva, abból indul ki, hogy a közel-keleten igazságos és tartós békét kell megteremteni, amely az izraeli csapatoknak a megszállt arab területekről történő kivonásán és palesztina arab népe törvényes jogainak - így a saját, független állam megalapításához való jogának - valóra váltásán alapul. a szovjetunió és szíria átfogó rendezést tartanak szükségesnek és határozottan elutasítják a részleges különmegállapodásokat.

a szovjet-szíriai kapcsolatok erősítése - írja végezetül a damaszkuszi lap - szíria, valamint a békét és a függetlenséget szerető minden más arab állam erejének forrása.

b e i r u t

a szovjetunió ismételten kinyilvánítja az arab népek igazságos ügye melletti tántoríthatatlan kiállását és a tartós és igazságos közel-keleti békére való törekvését -, írja a libanoni al-tiva khaddam moszkvai tárgyalásainak eredményeit kommentálva. a lap felhívja rá a figyelmet: miközben az egyesült államok a camp david-i tárgyalásokon készül újabb kísérletet tenni, hogy a közel-keleti rendezést a különmegállapodások útjára terelje, addig a szovjetunió ismételten megerősítette elkötelezettségét, hogy folytatja a harcát a tartós és igazságos béke megvalósításáért, olyan békéért, amely megfelelne a térség valamennyi állama és népe érdekeinek./taszsz/

-.-

kk 50. nicaragua - 2. /lásd² kk.9.sz.hirt/

/lásd: kk 9./

sj bzs bs m a n a g u a , 1978. szeptember 2./mti/

a matagalpai diákfelkelés leverése után a somoza-rendszer kormánya szombaton bejelentette, hogy a legnagyobb szigorral fog fellépni az általános sztrájkhoz csatlakozók ellen. managuai hírek szerint a fővárosban a hatóságok máris megkezdtek a tömeges letartóztatásokat. bár a hivatalos rádió megpróbálja a valóságosnál kisebbnek feltüntetni a sztrájkban résztvevők számát, a hírügynökségi jelentések arról számolnak be, hogy a sztrájk managua üzleti életét gyakorlatilag megbénította. ellenzéki források szerint a fővárosban 90, vidéken 100 százalékos a munkabeszüntetés.

/folyt. köv./
20.15/bzs

- 50 -

R

kk. 50. / nicaragua - 2. 1. folyt./bzé

a kormánysajtó szombaton szemére veti az egyesült államoknak, hogy „nem ismeri fel a kommunista veszélyt, és ezáltal - ugymond - „közvetve hozzájárult, a válságos helyzet kialakulásához. a novedades című lap figyelmezteti washingtont, hogy ne tegyen semmit somoza rendszere ellen, mert annak „erős irányítására nicaraguának szüksége van a sandinista gerillák elleni harchoz, „a cikk kubát vádolja ez utóbbiak támogatásával. /upi, dpa/

-.-

kk 51. külpolitikai híreink jegyzéke 16.00 órától - zárásig

bzs bs

1978.szeptember 2.

- 39. rhodesia - frontállamok vezetőinek értekezlete
- 40. vietnami elnök - távirat
- 41. volksstimme ünnepség
- 42. görög-szovjet kapcsolatok - rallsiz
- 43. úrhajósok - 2. /l: kk 10./
- 44. libia - évforduló
- 45. l,unitá-fesztivál
- 46. izlandi kormánypártok nyilatkozata
- 47. vietnam nemzeti ünnepe - szolidaritás
- 48. nicaragua - biztonsági tanács
- 49. khaddam-látogatás - visszhang
- 50. nicaragua - 2. /l: kk 9./
- 51. hinjegyék

/mti/

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pirityi sándor, kopreda dezső,
barabás miklós

20.58/bzs

- 51 -

R

60.010/x

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

v a s á r n a p

kk 1.kolumbiai kp

hf bzs bs bogota, 1978. szeptember 3. /mti/

a kolumbiai kommunista párt szombaton bogotában közzétett állásfoglalásában megbélyegezte a kormányzat közelmultban hozott gerillaellenes intézkedéseit, s rámutatott, hogy a vezetés egy kiagyalt összeesküvésre hivatkozva el akarja törölni az ország összes demokratikus intézményeit.

a kp közleménye elutasította Luis Carlos Camacho hadügyminiszter kijelentéseit is, amelyek azzal vádolták a kommunista pártot, hogy hozzájárult a gerillamozgalom felélénküléséhez. „Camacho - mutatott rá a kp közleménye - nagyon is jól tudja, hogy az erőszakot valóban maga a rendszer szítja, amely az állampolgárok legegységesebb jogait is semmibe veszi,„ a kolumbiai kommunista párt végezetül felhívással fordult az ország népéhez: ne hagyja megfélemlíteni magát és vegyen részt az 1977. szeptember 4-i általános sztrájk évfordulójára tervezett megmozdulásokban. /afp/

-. -

9.07/a

- 1 -

PV